

იმისთანა წმინდა საძმომი, ბოგბიღ ბუქ-
უბი სიფყვას, ფყილუბით და ჭბრბით ბუბ-
თის გაცანა ყულა უკადრისბბაჟ უსამაგლსია.

ბაგოდის 1918 წლის
25 ივლისიდან

რესპუბლიკა

პარასკევი, 16 ივნისი. 2023 წ. №69 (9601) ელ.ფოსტა: sakresp@top.ge და sakresp@mail.ru ფასი 1 ლარი

ხელისუფლების „აყირავების“ გეგმა ქალაქია

„მთელი ერთი დეკა-
დის მანძილზე რატ
იყო, არ შეიძლება იმის
იდეალიზაციას მივ-
ყვით – რომ ესენი არი-
ან მხოლოდ გულანთე-
ბული ახლაგზრდები,
– არა, ესენი არიან
კარგად ორგანიზაბუ-
ლი შიდა ქალები, რე-
ვოლუციური სტენა-
რით, რასაც ერთი ქა-
ლიან მარტივი მიზანი
აქვს – მოხდეს საზო-
გადოებაში პოლარი-
ზაციის გაღრმავება,
რომ ქალაქულეება
ხელში ჩაიგდონ“.

რევოლუციური კომიტაბი შექმნილია

პოლიტიკა „ნისლიან მემკვიდრეობაზე“

გიორგი ლალიაშვილი:

პლენიზე თავდასხმა, როგორც ქაბლაზე მგრუნელობით იფუთება

ანჟოლოგიის დოქტორი გიორგი ლალიაშვილი ღია
წერილს აწარმოებს, რომლითაც ცალკეობაში „ფორმულას“
გადაცემაში გასულ სიუჟეტს ეხმარება. წერილს უვგლე-
ლად გთავაზობთ.

„წინამდებარე წერილი ეხება ტელევიზიონი „ფორმულას“
გადაცემაში „მე-17 სართული“, 2023 წლის 21 მაისს გასულ
სიუჟეტს. მომიტევოს „ფორმულამ“, არ ვარ მისი მაყურებე-
ლი, ამ სიუჟეტს ვი სულ ახლახან, შემთხვევით, სოციალურ
ქსელში წავაწყდი და ეს არის მიზეზი წერილის მოგვიანებით
დაწერისა. სიუჟეტის სათაურია „მიმენება-დაშენება კახეთის
ძეგლებზე“. ვინაიდან ჩემი პროფესიული საქმიანობა სწორედ
კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებთან არის დაკავშირე-
ბული, მოვიკრიბე ნებისყოფა და რაღაც
საშინელი ვანდალიზმის მხილვის მოლო-
დინში ბოლომდე ვუყურე ამ სიუჟეტს.“

ომარ მარგველაშვილი:

ყორუიას ყიყინი „მთავარი“ წუბაიდან

კულტურის ნგრევის რევოლუციიდან, კულტურის გადარჩენის რევოლუციამდე...

ქართული კულტურა „ევროპალიაზე“

12

საერთაშორისო ფესტივალი
„თეატრალური იმერეთი 2023“

„დაისი“ მასიმო ბელინის
ობერაში გაუღერდება

მსოფლიოში 110 მილიონი ლტოლვილია!

ლტოლვილთა რაოდენობის ზრდის ძირითადი მიზეზია
სამხედრო კონფლიქტები, მაგალითად, უკრაინაში. ას-
ევე სხვა რეგიონული კონფლიქტები. თუ 2021 წელს ბო-
ლოს უკრაინაში 27 300 ლტოლვილი აღირიცხა, 2022 წლის
ბოლოს მათი რაოდენობა 5,7 მლნ-მდე გაიზარდა. ეს ემ-
იგრაციის ყველაზე დიდი ტალღაა ომის შემდეგ. 2022 წელს
ასევე დადასტურდა დიდი რაოდენობით ლტოლვილთა
ნაკადი ავღანეთიდან და სუდანიდან. ამასთანავე, ლტოლ-
ვილთა მესხეთი იხეთ ქვეყნებში იმყოფება, რომლებიც
მსოფლიო მშპ-ის მხოლოდ 1,3 %-ს აწარმოებენ. ლტოლ-
ვილთა რიცხვი 110 მილიონს აღემატება.

ირაკლი ლარიბაშვილი:

ჩვენი ძალისხმევა მიმართულია ევროკავშირში ინტეგრაციის გაღრმავებით

...მთელი ჩვენი ძალისხმევა მიმართულია ევროკავშირში ინტეგრაციის გაღრმავებით, ევროკავშირის წევრობის მიზნით. ჩვენი ადგილის დამტკიცება ქართველების მრავალი თაობის ოცნება იყო და ჩვენ მზად ვართ, გავაკეთოთ ყველაფერი, რაც საჭიროა ამ ოცნების ასრულებისთვის, - ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა, ირაკლი ლარიბაშვილმა ბრიუსელში, საერთაშორისო ფესტივალ „ევროპალიისა“ და საქართველოს დამოუკიდებლობის დღის აღსანიშნავ საზეიმო ღონისძიებაზე სიტყვით გამოსვლისას განაცხადა. ირაკლი ლარიბაშვილის თქმით, საქართველო გახდა ერთ-ერთი ლიდერი იმ ქვეყნებს შორის, რომლებსაც სურვილი აქვთ, გახდნენ ევროკავშირის წევრები. „ნამდვილად, ბოლო ათწლეულის განმავლობაში ჩვენ მოვახერხეთ ისეთი ისტორიული მნიშვნელობის ამოცანების შესრულება, როგორცაა ასოციაციის ხელშეკრულების ხელმოწერა, ევროკავშირთან უფრო ნათელი მოპოვება, თავისუფალი ვაჭრობის ხელშეკრულება და გავხდით ერთ-ერთი ლიდერი იმ ქვეყნებს შორის,

რომლებსაც სურვილი აქვთ, გახდნენ ევროკავშირის წევრები. ევროკავშირში საქართველოს მიანიჭა ევროკავშირის წევრობის პერსპექტივა, რაც საქართველოს თანამედროვე ისტორიის ყველაზე დიდი საგარეო პოლიტიკური მიღწევაა. ამ გადაწყვეტილების შემდეგ ჩვენ ძალ-ღონეს არ ვიშურებთ წლის ბოლოსთვის ევროკავშირის კანდიდატის სტატუსის მიღებისთვის და საქართველოს დასავლური ინტეგრაციის სრულიად ახალი ეტაპის დაწყებისთვის. სრული პასუხისმგებლობით მინდა, კიდევ ერთხელ დავადასტურო ჩვენი ვალდებულება, განვახორციელოთ ევროკავშირის ყველა პრიორიტეტული რეკომენდაცია და მოვიპოვოთ კანდიდატის სტატუსი. ჩვენ არასოდეს გადავიხვევით ან ჩვენი გზები და ჩვენ უზრუნველყოფთ, რომ საქართველოს დემოკრატიულ, ევროპულ და აყვავებულ მომავალს წინ არაფერი დაუდგეს. ჩვენ გვჯერა, რომ ჩვენმა ისტორიამ, კულტურამ, ღირებულებებმა და ბოლოდროინდელმა მიღწევებმა მოგვამზადეს ევროკავშირისკენ მი-

მავალ გზაზე გამოწვევების დასაძლევად. საქართველოს გეოგრაფიამ ხელი შეუწყო ქართველების მდიდარი ისტორიის ჩამოყალიბებას, ევროპისა და აზიის, აღმოსავლური და დასავლური ცივილიზაციების გასაყარზე, დიდ იმპერიათა შორის ბრძოლების ეპიცენტრში ყოფნამ, როდესაც ხშირად თავად ვიყავით ამ დაპირისპირების სამიზნე საუკუნეების განმავლობაში, ამან მხოლოდ გააძლიერა ჩვენი ერთი, ჩამოყალიბდა ჩვენი იდენტობა და ღირებულებები, ევროკავშირში გაწევრიანების ჩვენი სურვილი ამ უნიკალურ ისტორიულ გამოცდილებასთან. ეს არის ის, რაც გვძლევს თავდაჯერებულობას, გავაგრძელოთ ეს გზა, მაშინ, როდესაც ძალიან ცოტას სტყუნოდა, რომ ჩვენ ამას შევძლებდით. უძველესმა კოლხებმა, ოქროს საწმისის მფლობელებმა, ადრეულმა ქრისტიანმა ქართველებმა IV საუკუნეში ან ადრეული ქართული აღორძინების ოსტატებმა XII-XIII საუკუნეებში ჩაუყარეს საფუძველი იმ ერს, რომელმაც გაუძლო ისტორიის მრავალ უმეტესესს და მოახერხა არა მხოლოდ გადარჩენა, არამედ მსოფლიოს აჩუქა ჩვენი არქიტექტურის, ოქრომჭედლობისა და ლიტერატურის მრავალი შედეგები. შთა რუსთაველის მე-12 საუკუნის ეპიკურმა პოემამ, „ვეფხისტყაოსანმა“ კიდევ უფრო შეუწყო ხელი ჩვენი მსოფლმხედველობის ჩამოყალიბებას და არანაკლებ მნიშვნელოვან დაგვიხმარა ჩვენი უნიკალური ენის შენარჩუნებაში, იმავე ენის, რომელმაც რომის იმპერიის დროს ესაუბრობდით და ახლაც ვაგრძელებთ საუბარს ამ ენაზე. წერისთვის ჩვენ ვიყენებთ უნიკალურ და უძველეს ანბანს, რომელიც, როგორც ამბობენ, ჯერ კიდევ ჩვენს წელთაღრიცხვამდე მე-7 საუკუნეში არსებობდა. ქართული ანბანის დამწერლობის სამი სისტემა დღეს იუნესკო-ს კულტურული მემკვიდრეობის ნაწილია, - განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა.

სალომე ზურაბიშვილი:

მრავალ ადამიანს უთხოვია შეწყალება, თუმცა მათ კუხსნიდი, რომ შეწყალება არ არის გამოსავალი!

ქართულში ძალიან ჰუმანურები, ძალიან ტოლერანტულიები არიან, თუმცა მოსახლეობის შეგრძნება ისეთია, რომ სააკაშვილმა უნდა გადაიხადოს მისი რეჟიმის დროს ჩადენილი ზოგიერთი დანაშაულისთვის, - ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა, სალომე ზურაბიშვილმა „უკრაინისკაია პრავდასთან“ ინტერვიუში განაცხადა.

სალომე ზურაბიშვილმა აღნიშნა, რომ მიხეილ სააკაშვილი უკრაინის მოქალაქეა და ვოლოდიმირ ზელენსკიმ არაერთხელ მიხეილ სააკაშვილის ხელისუფლებისგან სააკაშვილის უკრაინაში დაბრუნებას უთხოვდა, რატომ ამბობს უარს მიხეილ სააკაშვილის შეწყალებაზე და განიცდის თუ არა ამ საკითხზე რამე გარე ზეწოლას, სალომე ზურაბიშვილმა განაცხადა, რომ ის პასუხისმგებელია, უპირველეს ყოვლისა, ქართველი ხალხის წინაშე.

„როგორც პრემიერმა, მე უნდა გავითვალისწინო, რას გრძნობს ქართველი ხალხი. ქართველმა ხალხმა სააკაშვილის რეჟიმის ცხრა წელი გამოიარა, რომელმაც მრავალი მსხვერპლი დატოვა. ეს არის საკითხი, რომელიც კვლავ ჰყოფს საქართველოს მოსახლეობას. ისეც არ არის, ქართველი ხალხი მიიჩნევდეს, რომ სააკაშვილი არ არის დამნაშავე. ისინი შეიძლება, არ ეთანხმებოდნენ იმას, რომ მას, შესაძლოა, ეპყრობოდნენ არა ისე, როგორც პრემიერმა უნდა ეპყრობოდნენ.“

ქართველები ძალიან ჰუმანურები, ძალიან ტოლერანტულიები არიან, თუმცა მოსახლეობის შეგრძნება ისეთია, რომ სააკაშვილმა უნდა გადაიხადოს მისი რეჟიმის დროს ჩადენილი ზოგიერთი დანაშაულისთვის - შესაძლოა, არა პირადად მის მიერ, თუმცა მისი ხელმძღვანელობით. ასეთი შეგრძნება ზოგადად. ამასთანავე, არის შეგრძნება, რომ საჭიროა მასთან ღირსეულად მოპყრობა და გადაწყვეტილების მოძებნა. აღვნიშნავ, რომ ექსტრადიწინების მოთხოვნა არ ყოფილა. ყველაფერი ეს მთავრობის პასუხისმგებლობაა.

შეწყალება მორალური საკითხია, რომელზეც მე პასუხისმგებლობა შეიძლება აღადგინო ჩინაში, რომლებიც სხვადასხვა ნაირები არიან. თუმცა, მე ვმუშაობ დიპლომატიურ საზოგადოებასთან, ევროპაში ჩემი კავშირებით და ვცდილობ, ვიმუშავო ხელისუფლებასთან გადაწყვეტილების მოსაძებნად, რომელიც უფრო მეტად იქნება იმის შესაბამისი, თუ როგორ უნდა ყოფილიყო პრემიერის მოპყრობა. სამწუხაროდ, ხელისუფლების მხრიდან რეაგირება ჯერ არ ყოფილა. მათ შეუძლიათ ექსტრადიწინების მოთხოვნაზე სხვადასხვა ნაირი რეაგირება, თუმცა მათ უნდა მოახდინონ რეაგირება. ისინი პასუხისმგებლები არიან ამ გადაწყვეტილებაზე.“

პომპეო, ხომ არ ფიქრობს, რომ სააკაშვილის საკითხმა, შესაძლოა, უკრაინასა და საქართველოს შორის მეგობრობა დაანგრის, საქართველოს პრემიერმა აღნიშნა, რომ ორი ქვეყნის უერთიერობაში ამაზე მალა დგას.

„ვიმედოვნებ, რომ არა და ფიქრობს, რომ არა. მიმაჩნია, რომ ჩვენი ურთიერთობები ამაზე მალა დგას. ეს ძალიან სერიოზული საკითხია, რადგან ის ყოფილ პრემიერს ეხება, თუმცა ისე ვიტყვი, რომ ამ საკითხში პირველი მსაჯული არის ქართველი ხალხი, რომელმაც ის წლები გამოიარა. ქვეყნის ფარგლებს გარეშად ყოველთვის ძალიან რთულია მსჯელობა იმაზე, როგორ აისახა ან არ აისახა ესა თუ ის რეჟიმი მოსახლეობაზე. ამიტომ ეს ალბათ ასევე გასათვალისწინებელია. მე დარწმუნებული ვარ, ჩვენ შევძლებთ ამ სიტუაციიდან გამოსავლის პოვნას, - აღნიშნა სალომე ზურაბიშვილმა.“

პომპეო, მიუხედავად თუ არა მისთვის პირადად ვოლოდიმირ ზელენსკის სააკაშვილის შეწყალების თხოვნით, სალომე ზურაბიშვილმა განაცხადა, რომ მრავალ ადამიანს მიუხედავად მისთვის ამ თხოვნით.

სალომე ზურაბიშვილს ასევე კითხვა დაუსვეს „მთავარი არხის“ დამფუძნებლის, ნიკა გვარამიას შეწყალების თემაზე, რაზეც საქართველოს პრემიერმა განაცხადა, რომ ამ შემთხვევაში სრულიად სხვა ვითარებაა.

„ერთადერთი, როგორც ჩანს, არის ის, რომ პრემიერს არ შეუძლია ზეწოლის ქვეშ შეწყალება, რადგან მასზე, შესაძლოა, ზეწოლა მოახდინონ შიგნიდან და მე ამის შესახებ ვისაუბრე ევროპარლამენტში. დღევანდელი დღის მდგომარეობით, ჩვენ ვფიქრობ, სამი ათასი პატიმარი გვყავს. მათი ოჯახებიდან, მეგობრებიდან ან გავლენის ჯგუფებიდან ნებისმიერ ადამიანს შეუძლია ზეწოლის დაწყება. ასე რომ, ეს გადაწყვეტილება ჩემზეა. მე გვრძნობ პასუხისმგებლობას და ვიმოქმედებ მის შესაბამისად. მე საკუთარ თავზე ვიღებ სრულ პასუხისმგებლობას და ვიმოქმედებ, როდესაც გადაწყვეტ, გავაკეთო ეს თუ არა.“

ჯორჯიის შტატის გუბერნატორი: საქართველოს მოსახლეობას განსაკუთრებით უჭირთ მხარს

ჯორჯიის შტატის გუბერნატორი მრიაიან კემპი პირველი ამერიკელი გუბერნატორია, რომელიც ოფიციალური ვიზიტით საქართველოში იმყოფება, - აღნიშნული შესახებ საქართველოში აშშ-ის საელჩო „ფეისბუქის“ გვერდზე წერს.

განმავლობაში. ვფიქრობ, ეს არის ვალდებულება. ცხადია, აქ ხალხს ესმის გეოპოლიტიკა, რა ხდება მსოფლიოში ახლა, აშშ-ის მონაწილეობა და, რა თქმა უნდა, ომი უკრაინაში. ცხადია, საქართველოს მოსახლეობას ესმის, რა მდგომარეობაში არიან უკრაინელები. სწორედ ამიტომ, მნიშვნელოვანია, რომ ვაგრძელებთ ასეთ შესანიშნავ პარტნიორობას აშშ-ის ჯორჯიის შტატსა და საქართველოს შორის, - განაცხადა ჯორჯიის შტატის გუბერნატორმა.

როგორც საელჩოში აცხადებენ, ჯორჯიის შტატი, განსაკუთრებით კი მისი ეროვნული გვარდია ათწლეულებია, საქართველოს ახლო პარტნიორები არიან, იწვევნიან და მსახურობენ ერთად.

„გუბერნატორ კემპისთვის გამორჩეულად საამაყო იყო სოფელ წილკანში აშშ-ის სამხედრო დახმარებით აშენებული მზრუნველობამოკლებულ მოხუცთა თავშესაფრის გახსნა. ეს პროექტი შესანიშნავი მაგალითია იმისა, თუ რაოდენ მრავალმხრივია ჩვენი ორი ქვეყნის თანამშრომლობა და რისი გავლენა შეგვიძლია ერთობლივი ძალებით“, - წერს საელჩო.

ამასთან, ჯორჯიის შტატის გუბერნატორის, მრიაიან კემპის განცხადებით, სოფელ წილკანში მზრუნველობამოკლებულ მოხუცთა თავშესაფრის გახსნა აჩვენებს, რომ აშშ-სა და საქართველოს საერთო ღირებულებები აქვთ.

„ჩვენ ვეხმარებით საქართველოს მთავრობას და საქართველოს მოსახლეობას განსაკუთრებით ვუჭერთ მხარს, რასაც ამერიკელი სამხედროები და საქართველოს ეროვნული გვარდია აკეთებენ აქ დიდი ხნის

რევოლუციური კომიჭაპი შექმნილია

მმართველ მხარეში ერთმნიშვნელოვნად აცხადებენ, რომ რადიკალური ოპოზიციის ანტიქართული განცხადებები პირდაპირ უპირისპირდება ეროვნულ ინტერესებს. დედაქალაქის მერის, ვახა კალაძის განცხადებით, ხელისუფლების ცვლილება არის ოპოზიციის ოცნება. ქვეყანაში არეულობა და რევოლუცია მერის ინტერესებშია, თუმცა მათ არაფერი გამოუვათ იმის გამო, რომ „ქართული ოცნება“ ქვეყნის და ხალხის ინტერესებზე მორგებულ პოლიტიკას ატარებს.

„სამშენებლო, რომ არასამართლიანი და პოლიტიკით გაჯერებული გადაწყვეტილება იყო კანდიდატის სტატუსზე უარი და ეს მიმართული გახლდათ იქითკენ, რომ გამოეყენებინათ ქვეყნის შიგნით არეულობისთვის, დაპირისპირებისთვის. რევოლუციის მცდელობაც იყო, მაგრამ მერსმენით, არაფერს არაფერი გამოუვა. „ქართული ოცნებას“ დღეს შყავს ყველაზე მეტი მხარდამჭერი, ვინც ყველაზე უდგას, რადგან ჩვენ ვართ გუნდი, რომელიც ითვალისწინებს და ატარებს ქვეყნისთვის მნიშვნელოვან პოლიტიკას, რომელშიც გათვალისწინებულია ჩვენი ქვეყნის ინტერესები და ამ ქვეყანაში მცხოვრები ადამიანების ინტერესები“, – განაცხადა ვახა კალაძემ.

პარლამენტის ვიცე-სპიკერის, გია ვოლსკის განცხადებით, რევოლუციური კომიტეტის შემადგენლობაა: ჯაფარიძე, ვაშაძე, ხოშტარია, ხაბეიშვილი, რომელთაც ცდილობენ, გარკვეული დისონანსი შემოიტანონ რევოლუციისთვის შესრულების პროცესში. მისივე თქმით, ოპოზიციური ფლანგიდან სუბიექტები ერთმანეთს რევოლუციონერობაში ეჭიბნებიან.

„რევოლუციური კომიტეტი შექმნეს, რომლის მთავარი ამოცანაა, ევროსტრუქტურებში საქართველოს საკითხი

პოზიტიურად არ იყოს განხილული. ანუ, მას კანდიდატის სტატუსი არ მიენიჭოს. განცხადება, რომ ხაბეიშვილი და სხვები მუშაობენ, რათა ქვეყანამ სტატუსი მიიღოს, სიცხურეა. არ შეიძლება, რევოლუციისთვის შეუსრულებლობაზე საუბრობდეს და თან სტატუსს ითხოვდეს. მათი მთავარი ამოცანაა, როგორც რევოლუციისთვის არ შესრულდეს. მათი ამოცანაა, საპარტიო შექმნა და... შექმნეს კიდევ“.

ანალიტიკოსი, „ხალხის ძალის“ წარმომადგენელი დავით ქართველიშვილი აცხადებს, რომ საქართველოსთან მიმართებაში ხელისუფლების „აყიარების“ ოპერაციის აქტიური ფაზის გატარება დაიწყო აშშ-ს აღმნიშვნელში სწორედ დემოკრატიის მოსვლის შემდგომ. მისი თქმით, მანამდე რესპუბლიკელების მიერ წარდგენილი კვლიდებანი არ შედიოდა ხელისუფლებასთან ღია კონფრონტაციაში და ერიდებოდა ოპოზიციის მხარდაჭერას, რის გამოც ნიკა გვარამია სხვადასხვა ეპიტეტებით ამკობდა.

ამჟამად დესტრუქციულ პროცესებში მისი ფლაგმანის როლი და ადგილი არანაირ ეჭვს აღარ იწვევს. მისი მოქმედებები იმდენად გამჭვირვალეა, რომ უახლოეს თვეებში დეგანის უშუალო მონაწილეობით მოსალოდნელია განვითარდეს შემდეგი მოვლენები.

„საკუთარი აგენტურის მეშვეობით, აშშ-ს საელჩო აქტიურად შეეცდება საქართველოში ერთმანეთს დაუპირისპიროს სახელმწიფო ინსტიტუტები და საზოგადოების სხვადასხვა სეგმენტები. იმ ინსტიტუტებში, სადაც საელჩოს ჩასული შყავს საკუთარი გაგვინის აგენტები, „სახალხო დამცველის“ აპარატი, სახელმწიფოს არ მიეცემა არანაირი რეფორმის ჩატარების უფლება. იმ სფეროებში, სადაც საელჩოს და მის მი-

ხელისუფლების „აყიარების“ გეგმა ქალაქშია

ერ კონტროლირებად სექტორებს საფრთხე დაემუქრება გამჭვირვალობის ან დესტრუქციული საქმიანობის ეფექტურად გატარების კუთხით, დამლოკილი იქნება ნებისმიერი ტიპის კანონ-შემოქმედებითი ან რეფორმაციის მცდელობა „რუსული კანონების“ სტიგმის ეგიდით. გაგრძელდება ქვეყნის მოქმედი პრეზიდენტის ფართომასშტაბური და მრავალპროფილური დესტრუქციული შემოტევა ქვეყნის აღმასრულებელ, საკანონმდებლო და სასამართლო სექტორებზე. გაიზრდება მისი როლი და ადგილი საზოგადოებრივი პოლიტიკის გაღრმავების კუთხით“, – აცხადებს ქართველიშვილი.

მისი თქმით, ევროკავშირის მხრიდან კანდიდატის სტატუსზე უარის თქმის შემთხვევაში, აშშ-ის საელჩოს პროვოცირებით, ქვეყანაში მოსალოდნელია მასშტაბური საპროტესტო აქციების ორგანიზება ხელისუფლების გადადგომის და გარდამავალი (ტექნიკური) მთავრობის ჩამოყალიბების მოთხოვნით, რომელიც ჩაატარებს მომავალ საპარლამენტო არჩევნებს.

„ამ კონტექსტში, არ არის გამოირიხებული, ადგილი ჰქონდეს 2022 წლის ე.წ. არასამთავრობო ორგანიზაციების რევოლუციის და 2023 წლის მარტის „რუსული კანონის“ მსგავსი პროცესების ინიცირების მცდელობას, სადაც წამყვან ძალად წინ წამოწეული იქნება სხვადასხვა „საზოგადოებრივი“ თუ „ახალგაზრდული“ ორგანიზაციები. მალაღობი აღმათობით, აღნიშნული პროცესები უნდა განხორციელდეს და დასრულდეს აშშ-ის მომდევნო საპრეზიდენტო არჩევნებამდე.“

ამ ეტაპზე, ჩვენ ვიცით ვინ, რას და რა პერიოდზე გათვლით აპირებს და გეგმავს საკუთარი განზრახვების ხორცშესხმას. ერთია მცდელობა, მეორე შესრულება და მესამე წარმატებით დაგვირგვინება. თუ რა ძალები და საშუალებები იქნება მომილიზებული მონაწილეების მიერ ამ მიზნების მისაღწევად – ამაზე საუბრის დროც აუცილებლად დადგება“, – აცხადებს დავით ქართველიშვილი.

ოპოზიციის პოლიტიკური მიზანი, რომ პროცესების რადიკალიზაცია და ამ გზით ხელისუფლების ქუჩიდან ცვლილება, ამის შესახებ საუბრობს პოლიტიკური მკვლევარი ლუკა ეხვია: რომლის განცხადებით, ეს ჯგუფები ცდილობენ ყველა შესაძლო მექანიზმით და ინსტრუმენტით (ძალადობრივი

და რევოლუციური გზით) ხელისუფლებაში მოსვლას, ძალაუფლების დაბრუნებას და შემდეგ უკვე იმ რეჟიმის აღდგენას.

„მთელი ერთი დეკადის მანძილზე რაც იყო, არ შეიძლება მის იდეალიზაციას მივყავთ – რომ ესენი არიან მხოლოდ გულანთებული ახლავრდები, – არა, ესენი არიან კარგად ორგანიზებული შიდა ძალები, რევოლუციური სცენარით, რასაც ერთი ძალიან მარტივი მიზანი აქვს – მოხდეს საზოგადოებაში პოლიტიკის გაღრმავება, რომ ძალაუფლება ხელში ჩაიგდოს.“

ოპოზიციის დღეს რაიმე კონკრეტული მიზანს ალარ გააჩნია და როდესაც შინაარსი არ გააჩნია და იდეებზე საუბარი არ შეეძლოა, ერთადერთი გამოსავალი რჩება, რომ დესტრუქციულ შექმნებებს მიმართო და რაღაცნაირად თავი გამოავლინო ამ დესტრუქციულ და ამიტომ, მუდმივად, კონფლიქტით და კონსტრუქციული პროცესის უარყოფით ცდილობენ თვითდაშვიდრებას“, – აღნიშნა ლუკა ეხვია.

რაც შეეხება ზურაბ ჯაფარიძის პოლიტიკას, ანალიტიკოსი დავით მანათაშვილის განცხადებით, ჯაფარიძემ დაინახა, რომ ყველაზე მოწყვლადი ჯგუფი ახალგაზრდებია, რომლებიც ჩათვლილი არიან ციფრულ სამყაროში, შეეძლო აეღო და მიიღო ამაზე დაფინანსება, რაც საკმაოდ წარმატებითაც განახორციელა და არჩევნებზე მიიღო 8%.

„მაშინ ზურაბ ჯაფარიძემ იცოდა, რას აკეთებდა და ახლაც იცის, თუ რას აკეთებს. მაგრამ, ახლა რა პარტიულ გეგმას აქვს, არის ის, რომ ცოტათი შეიცვალა ქართველების დამოკიდებულება იდეოლოგიური მდგენლის მიმართ და ახლა ერთადერთი შანსი აქვთ, გამოიყენონ თითოეული პარტია შანსი დესტრუქციისთვის, არეულობის შეტანისთვის და მერე უკვე ეცდიდნენ რას აკეთებენ.“

ახლა შეიძლება ჩანს, რომ რაღაცა ნაბიჯები შეიძლება იყოს უფრო მეტად დამაბინებელი, ვიდრე რეალურად რამის გამოკეთებელი, მაგრამ აი, როცა შევა პროცესებში არეულობის ფაზაში, მერე ნამდვილად იცნარა რა უნდა აკეთონ. ამიტომაც ისინი ხელს უწყობენ იმას, რომ რაც შეიძლება მეტი იყოს პოლიტიკისა და საზოგადოების შორის, რომ რაც შეიძლება მეტი ძალა იყოს მათკენ“, – აცხადებს დავით მანათაშვილი.

თამთა ძარჩავა

ირაკლი კობახიძე: 27 ქვეყნიდან ერთს რომ ათქმევიანო უარი, ქვეყანას არ მიუხედავად კანდიდატის სტატუსი!

რომონს კობახიძემ ჟურნალისტებს განუცხადა, გადაწყვეტილებას იღებს 27 ქვეყანა და თუ ერთმა მაინც თქვა უარი, საქართველოს არ მიენიჭება კანდიდატის სტატუსი.

„ჩვენ იმედი გვაქვს, რომ მივიღებთ კანდიდატის სტატუსს. რაც შეეხება ჩვენს პროგნოზს, იმავეს ვავიზორებ, რომ შანსი არის 50/50-ზე, ერთი მარტივი მიზეზის გამო, რომ ეს არის პოლიტიკური გადაწყვეტილება. პოლიტიკური გადაწყვეტილება ყოველთვის არის 50/50-ზე. რა თქმა უნდა, რისკები ისევ მაღალია. საკმარისია, 27 ქვეყნიდან ერთს ათქმევიანო უარი საქართველოსთვის კანდიდატის სტატუსის მიანიჭებდეს, ქვეყანას უკვე არ მიეცემა კანდიდატის სტატუსი. აქედან გამომდინარე, გლობალური ომის პარტიისთვის ძალიან მარტივია მანიპულირება ევროკავშირის გადაწყვეტილებების სფეროში, შესაბამისად, რისკები არის მაღალი. მაგრამ ჩვენ თუ დავანახებთ გლობალური ომის პარტიას, რომ ქვეყნის შიგნით არის სიმყარე, ჩვენ გვაქვს მყარი პოზიციები ქვეყნის შიგნით – ეს უნდა აჩვენოს გლობალური ომის პარტიას როგორც ხელისუფლებამ, ასევე საზოგადოებამ – ამ შემთხვევაში გაიზრდება ჩვენი შანსები, რომ მივიღოთ კანდიდატის სტატუსი. საბოლოო ჯამში, მაქვს იმედი, რომ ჩვენ მოგვინიჭება კანდიდატის სტატუსი დეკემბერში...“

ნიც 45 000 აბიტურიენტი ირქარის!..

პროფესორი გამოცდაში 3 ივლისს დაიწყება

შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის ინფორმაციით, ერთიანი ეროვნული გამოცდები 3 ივლისს ქართული ენისა და ლიტერატურის გამოცდით დაიწყება, 26 ივლისს კი ფიზიკის გამოცდით დასრულდება.

ცენტრის ინფორმაციით, ერთიანი ეროვნული გამოცდებისთვის დარეგისტრირდა გამოსაცდელთა რეკორდული რაოდენობა – 45 000-ზე მეტი აბიტურიენტი.

2023 წლის არჩევითი საგნების სტატისტიკა აბიტურიენტთა არჩევანის მიხედვით ასე გამოიყურება: ისტორია აირჩია 22 200-მდე აბიტურიენტმა; მათემატიკა – 15 700-ზე მეტმა აბიტურიენტმა; ბიოლოგია – 3 600-ზე მეტმა აბიტურიენტმა; ქიმია – 2 600-ზე მეტმა აბიტურიენტმა; გეოგრაფია – 2 200-ზე მეტმა აბიტურიენტმა; ფიზიკა – 700-მდე აბიტურიენტმა; ლიტერატურა – 1 300-მდე აბიტურიენტმა; სამოქალაქო განათლება – 2 000-ზე მეტმა აბიტურიენტმა; სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნება კი 300-ზე მეტმა აბიტურიენტმა აირჩია.

დეტალური ინფორმაცია გამოცდის თარიღის, გამოცდაზე გამოცხადების დროისა და საგამოცდო ცენტრის მისამართის შესახებ მითითებული იქნება საგამოცდო მართებზე. გამოსაცდელთა მართების ამომტყდვას საკუთარი სარეგისტრაციო გვერდიდან 20 ივნისის შემდეგ შეძლებენ.

შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი აბიტურიენტებს მიმართავს, რომ საგანმანათლებლო პროგრამების ჩამონათვალში ცვლილებების შეტანა აუვლაციის შედეგების გამოქვეყნების შემდეგნო დღის ჩათვლით შეეძლებათ. კონკრეტული რიცხვი აგვისტოს თვეში გამოქვეყნდება.

ყორანიას ყიყინი „მთავარი“ ნუბიდან

ცოყრას ხარ ყნრა მყეხომა, ქახვია მოყამ მყეხიანი...

აუცილებელი არ არის, კაცი მსოფლიო პოლიტიკის ნიუანსებში ერგვეოდ, რომ შენს ქვეყანაში არსებული მდგომარეობა რეალურად შეაფასო, მაგრამ ნებისმიერ მოქალაქეს, ვინც გინდა იყოს ის, აუცილებლად უნდა ესმოდეს, თუ რა არის უკეთესი თავისი სამშობლოსთვის; ელემენტარული ზრდილობა, უფროს-უმცროსობის გარჩევა და საჯარო სივრცეში მიღებული ნორმების დაცვა თითოეულ ჩვენგანს ევალება.

არადა, რაც დრო გადის, ქვეყანაზე გარედან თავდამსხმელთა თუ შიგნით „მშვიდობიან“ ამრევთა და შეურაცხყოფელთა რიცხვი არათუ არ იკლებს, დღით დღე მატულობს კიდევ.

დღე ერთია და თითო არაკაცი რომ არ გამოჩნდეს, ჩვენი ისედაც დაულაგებელი ცხოვრების უფრო მეტად არევის მსურველი, უკვე რახანია ხალხს წარმოუდგენელ ფუფუნებად მიაჩნია. აი, ახლაც, ორიოდ დღის წინ, საქართველოს მტრების მიერ ქვეყნის გარედან მართული, საჯარო სივრცეში სიყრუისა და შეურაცხყოფის „მთავარი“ მწარმოებლის, ე.წ. „ტელეფანის“, სინამდვილეში კი ამანზრენი „პანდორას ყუთის“ დაქირავებულმა ვილაც მყრალმა ყორშიამ იმდენი მოახერხა, რომ ყველა კეთილსინდისიერი, კეთილდღიანი და თავმოყვანი ქართველი ერთიანად ააფორიაქა.

საზოგადოებამ კარგად იცის, რომ საქართველოს მეცნიერებათა ერთ-ერთი აკადემიის საერთო კრებაზე ახალი პრეზიდენტი, ჩვენი ისტორიის გამოჩენილი მეცნიერია, წლების განმავლობაში დედაუნ-ივერსიტეტის დირექტორი, აკადემიკოსი როინ მეტრეველი აირჩიეს, რომელმაც ამ თანამდებობაზე აკადემიკოსი გიორგი კვეციტაძე 10-წლიანი წარმატებული მუშაობის შემდეგ შეცვალა.

დარწმუნებული ვარ, აკადემიის ახალ პრეზიდენტ თავისი ახალი სამუშაო კამინეტი არც ექნებოდა ხეივანად გათავისებულები, მის კამინეტში ტელეფონის ზარი რომ გაისმა და თანამოსაუბრემ, რომელმაც თავი პრეზიდენტის თანამდებობაზე თუ მთავრობის აღმინისტრაციის ერთ-ერთ ხელმძღვანელად წარუდგინა, პირდაპირ პროვოკაციული დიალოგი წამოიწყო:

„არის აზრი, რომ ირაკლი დარბაზილი პრეზიდენტი-მინისტრობასთან ერთად აკადემიკოსის სტატუსსაც იმსახურებს?!..“

ახალმა პრეზიდენტმა ამ ერთმანეთს მგონობიანე საკითხთან დაკავშირებით და საყოველთაოდ მიღებული პრაქტიკის გათვალისწინებით, აკადემიის ხელმძღვანელობის მხრიდან საკითხის განხილვის მზადყოფნა გამოთქვა.

ამ გულსამრევი სიყრუის შემდეგ საძირკველმორღვეულმა და ზნეობის არმქონე ტელეფანმა „მთავარმა“ სანაგვემ, ერთი ამბავი ატეხა და ყოველგვარ ეთიკის

ნორმებს მოკლებული, ყველა ზღვარს გადაცდენილი მონოლოგით დაიწყო პრეზიდენტისა და აკადემიის პრეზიდენტის აბუჩად აგდება.

სატელეფონო საუბრის ჩანაწერი ყველა არსებული ურუნალისტური წესის და ნორმების დარღვევით გასაჯაროვა – აქაოდა, რა თავნებები არიან ეს ჩვენი ხელისუფლების და მეცნიერების მესაჯენო.

ამ ამბავმა საზოგადოებაში დიდი ვნებათაღელვა გამოიწვია, ამდენად, თავს მოვალედ ვთვლი, მეც გამოვხატო ჩემი მოქალაქეობრივი პოზიცია:

ხელისუფლებაში ყოფი პოლიტიკურ მოღვაწეთათვის საპატიო აკადემიკოსის სტატუსის მინიჭება მსოფლიოში მიღებული პრაქტიკაა, რის შესახებაც „მთავარის“ პროვოკატორებმა ვეჭვობ, რომ იცოდნენ! ამდენად, ამ თვალსაზრისით, „ყოფი ნაცარში ჩაუვარდათ.“ ხოლო თუკი აკადემიის პრეზიდენტი ამ მოსაზრებას სრული სერიოზულობით მიუდგება, ამაში არაფერია გასაკვირველი, ვინაიდან, როგორც აღვნიშნეთ, ასეთი პრაქტიკა დიდი ხანია მიღებულია მსოფლიოში.

პროვოკატორმა ვინმე ყორშიამ, როგორც ეტყობა, პრემიერ ირაკლი დარბაზილის პოლიტიკური მოღვაწეობის შესახებ საერთოდ არაფერი არ იცის, ხოლო რაც შეეხება აკადემიის პრეზიდენტის როინ მეტრეველის სამეცნიერო და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის ამბავს, ვფიქრობ, თავის ცოდნას თუნდაც კინობითი კომენტარის კი არ სჭირდება. საერთოდ, აკადემიის პრეზიდენტად გამოჩენილი ისტორიკოსის, პატრიოტის და მამულიშვილის როინ მეტრეველის არჩევამ ჩვენს გაუკუღმართებულ ოპოზიციაში სრულიად გაუგებარი ფორიაქი გამოიწვია.

ჩემი აზრით, აუცილებელია მსგავსი პროვოკაციული მოქმედებების მასშტაბის სივრცეიდან აკრძალვა. ამით ყორშიას მსგავსი ტყუილებისა და პროვოკაციების პათოლოგიურ მოყვარულებს თავისას ვერ მოვაშლევინებთ, მაგრამ ამგვარი უზნეო საქციელის საზოგადოებაში საჯაროდ გამოჩენილი ასალაგმნი რომ არიან, ცხადზე უცხადესია.

ასეთი სისაძაგლის დამკვეთებიც და შემსრულებლებიც უზარმაზარი ჯანმრთელობით უნდა ისჯებოდნენ, ტელევიზიებს კი ლიცენზია უნდა შეუჩერდეთ! სიტყვითმკვლელები უსინდისოები კანონმა და საზოგადოებამ არ უნდა დაინდოს!

ოზარ მარგველაშვილი

კულტურის ნგრევის რევოლუსიიდან, კულტურის გადარჩენის რევოლუსიამდე...

დიდი აგავაი დაიწყო კულტურის სამინისტროში. დიდი ამბები და პირდაპირ ვიტყვი, რომ დაიწყო იმ დამყაყმელი, დაზინძურებული სისტემის ნგრევა, რომელიც შემოხვეული იყო ქართულ კულტურას და მის ბოლომდე დახრჩობას ცდილობდა.

საკაპულის და ამ აგრესიული ლიბერალების ერთ-ერთი ყველაზე დიდი დანაშაული არის ის, რომ მდამბოთაგან ელიტის შექმნის სურვილის გამო სცადეს მოესპოთ კულტურა და განათლება.

სცადეს განადგურებინათ ნამდვილი ლიტერატურა, ნამდვილი ვინო, ნამდვილი თეატრი, ნამდვილი მუსიკა.

რადგანაც ფიზიკურ მოსპობას ვერ ახერხებდნენ, ყველაფერ კარგს მაქსიმალურად ჩაუკეტეს პერსპექტივა, მაქსიმალურად შეაფიქროვეს. ესეც განადგურების ერთ-ერთი ფორმაა.

„ერთობლივი დოქტრინის პათოსმა, რომელიც სასარგებლო აღმოჩნდა ბრძოლისა და ორგანიზაციის

თვალსაზრისით, გამოიწვია იდეისა და აზრის შემცენებისა და ინტელექტუალური კულტურისადმი ინტერესის სრული დაკარგვა. თუკი ჩვენს დღევანდელ დროს შუა საუკუნეებს შევადარებთ, არსებობს სახარბიელო მდგომარეობაში აღმოჩენდებით. ჩვენს დროში ხომ იდეური შემოქმედების ნასახივ არ შეინიშნება. ამ მხრივ ჩვენი შეურყნარებელი ეპოქა საოცრად უნიჭოდ და მდარედ გამოიყურება. ჩამკვდარია შემოქმედებითი აზრი.“

ნიკოლაი ბერდიაევის ეს შეფასება, გასული საუკუნის ოცდაათიან წლებშია დაწერილი და საოცრად შეეფერება იმ მდგომარეობას, რომელიც საქართველოში ბოლო რამდენიმე ათწლეულის განმავლობაში გამოვლდა.

აგრესიულმა ლიბერალებმა ბოლშევიკური „მუშაობის“ მსგავსად შექმნეს „ცნობადი სახის“ „ინსტიტუტი“, რომელსაც თავიანთი მედიის საშუალებით მაქსიმალურად აპირებდნენ.

საქართველოს მოსახლეობა, როგორც ყოველთვის, აქაც ორ ნაწილად გაიყო: ე.წ. „ცნობად“ და „უცნობ“ „სახეებად“, მაგრამ ე.წ. „პოლიტიკორექტულობის“ გამო, საქართველოს მოსახლეობის მეორე ნაწილს ტელევიზიები ხშირ შემთხვევაში „ჩვეულებრივ ადამიანებს“, ან „რიგით მოქალაქეებს“ უწოდებენ.

აპირებდნენ არა იმას, თუ რას ქმნიდნენ ის „ცნობადი სახეები“ (პრინციპში მათი უცემოვნო და მდაბიო „ქმნილებების“ გაპირება ფიზიკურად შეუძლებელია), არამედ იმას, თუ რა ფერის საცვალი ეცვა ამა თუ იმ „ცნობადს“, თუ როგორ იყიდა პარიზში ფეხსაცმელი და თბილისში დაბრუნებულმა როგორ აღმოაჩინა, რომ ცალცალი იყო.

არა ნანარკობას, არა ფილმს, არა ნანახს. აი ასეთ სისულელებს ყრიდნენ ხალხში.

აგრესიულმა ლიბერალებმა მოსპეს კრიტიკა. არ ხდებოდა განხილვები, მსჯელობები. გაქრა იმ მიმართულების მეტყველი მე-

დია, სადაც სპეციალისტი განიხილავდა მსახიობის თამაშს, ლიტერატურული ნაწარმოების მნიშვნელობას.

ეს კი ჩანაცვლდა იმ „ყვითელი“ გადაცემებით, სადაც ხობტას ასხამდნენ „ხელოვანებს“, მაშინ, როცა სტუმრის „ნაღვაწი“ გადაცემის წამყვანს არც წავითხული და არც ნანახი არ ჰქონდა.

რამ გამოიწვია ეს ყველაფერი? პასუხი მარტივია – იმან, რომ **პარკი-ლიულ ლიბერალებს „უპამონო-ბის ზეიმი“ სპირტაპოლათ ჩვენს ქვეყანაში.**

უცემოვნობის და უნიჭობის. ამ „ზეიმის“ მთავარი მიზეზი შეფასების კრიტერიუმის ყველაზე დაბალ ნიშნულზე ჩამოვარდნაა.

ისინი უპირველესად საზოგადოების სწორედ იმ ნაწილს დაუპირისპირდნენ, ვისაც ნორმალური შეფასების უნარი აქვს და თავისი პიარ-სამუშაოებებით, ის ხალხი „გააცნობდა“, ვინც გემოვნების მინიმუმსაც ვერ აკმაყოფილებს.

ამან გამოიწვია საქართველოში ახალი, საოცარი ვასტის გაჩენა, რომელსაც პირობითად „ნეოინტელიგენცია“ შეიძლება ვუწოდოთ.

ეს „ნეოინტელიგენტები“, თავისუფლად შეიძლება შევადაროთ გასული საუკუნის 20-იანი წლების „კომკავშირული კულტურის მედროშებს“, რომელთათვისაც მიუღებელი იყო რევოლუციამდე შექმნილი ნებისმიერი შედეგები.

„ნეოინტელიგენცია“ ნამდვილი ინტელიგენციისაგან, უწინარესად, იმით განსხვავდება, რომ **„ინტელიგენციას“ ჯანსაღი კრიტიკა შეუძლია, ასევე განსხვავება იმითაც, რომ „ინტელიგენცია“ განსხვავებული აზრის მატარებელია, მიუხედავად იმისა, რომ თვითონ კი არ ქმნის ამ „განსხვავებულ აზრს“, პირიქით, ეს უპანასკნელი ქმნის ინტელიგენციას.**

არ შეუდგები ძალიან ღრმა წილსვლებს არსებული ვითარებისათვის კონკრეტული სახელის მოსაძებნად. არ შეუდგები, რადგანაც იმას, რაც ხდებოდა, არც მეტი და არც ნაკლები, ჩვეულებრივი „კულტურული რევოლუცია“ ეწოდება.

რა გედი ელით ფაშინიანს და ყარაბაღულ სომხებს?

ცნობილია, რომ კონფლიქტების გადაჭრას დრო და შესაბამისი პირობები სჭირდება. ყარაბაღის კონფლიქტის მოგვარებაზე დიდი საერთაშორისო ძალისხმევა დაიხარჯა, თუმცა, თანხმობის მიღწევა ვერ მოხერხდა.

დღეს კი, მხარეები, თითქოს, მზად არიან კომპრომისისთვის. მომრიგებელი ქვეყნებიც გააქტიურდნენ; ერთმანეთს ეჭივრებიან კონფლიქტის მოგვარების საქმეში წვლილის შესატანად. ბოლო დროს, რამდენიმე სამშვიდობო მოლაპარაკება გაიმართა: ერთი, ამერიკის და მეორე, მოსკოვის ინიციატივით. მრისულეც არ ჩამოიჩა: შარლ მიშელის თათხრობით, სომხეთისა და აზერბაიჯანის ლიდერთა შეხვედრა შედგა. მხარეები, თითქოს მზად არიან სამშვიდობო ხელშეკრულებაზე ხელმოსაწერად. მაგრამ, საქმე საქმეზე რომ მიდგება, პროცესს მათი საპრინციპო ხედ-

ვები აჩერებს ხოლმე. ერთ-ერთი შეხვედრის შემდეგ, ფაშინიანმა სენსაციური განცხადება გააკეთა, რომ სომხეთი მზადაა აზერბაიჯანის ძველი საზღვრების აღიარებისთვის 86,600 კვადრატული კილომეტრის ფარგლებში, რომელიც მთიან ყარაბაღსაც მოიცავს. ამით, სომხეთს ლიდერმა დაადასტურა, რომ ყარაბაღი აზერბაიჯანის მიწაა. განცხადებას არაერთგვაროვანი გამოხმაურება მოჰყვა.

ყარაბაღის სომხებმა მოსახლეობამ და სომხეთის მსოფლიო დიასპორამ ფაშინიანის განცხადება დაგმო. თავად სომხეთში, ფაშინიანის სიტყვები შედარებით მშვიდად მიიღეს. მხოლოდ ოპოზიციის ერთმა ნაწილმა გააპროტესტა. სომხეთის მოსახლეობის რეაქციამ ფაშინიანის გამონათქვამზე საერთაშორისო დონის გაკვირვება გამოიწვია. ისეთი შთაბეჭდილება დარჩა, რომ სომხები რეალობას შეეგუენ. ასეც

არის! მოსახლეობის უმრავლესობა ამას სალი თვალთ უყურებს. სომხეთმა გააანალიზა, რომ რუსეთმა ყარაბაღის საკითხში უღალატა და აზერბაიჯანის მხარე დაიჭირა. ყარაბაღის ომმა, აღმნიშნული მსხვერპლის გარდა, მატერიალური დოვლათიც შეიჭირა. სომხეთი ამ მდგომარეობაში დასტეხულ, გაღარბებულ ქვეყანად გვევლინება. ამიტომ, მას უტრიატუმების თავი აღარ აქვს. სომხური მხარე, ახლა, ცდილობს წაგვებულ თამაშში რამეს მაინც გამოკვრას ხელი. ზუსტად ამ მიზანს ემსახურებოდა ფაშინიანის განცხადება. მან სთქვა, რომ სომხეთი მზად არის ყარაბაღი აღიაროს, როგორც აზერბაიჯანის ნაწილი, მაგრამ აზერბაიჯანისგან განარტყილ ითხოვს, რომ ყარაბაღულ სომხებს არაფერი ცუდი არ დაემართებათ. ხაზი უნდა გაესვას იმასაც, რომ სომხეთი თანხმობა მხოლოდ ყოფილი საბჭოთა კავშირის საზღვრებში აღი-

აროს აზერბაიჯანი, რაც, პრაქტიკულად, აზერბაიჯანისთვის ზანგებურის დერეფნის გახსნაზე სომხეთის უარს ნიშნავს. ეს არის ტერიტორია, რომელიც ანკლავ ნახიჭევანს აზერბაიჯანის დანარჩენ ტერიტორიასთან აკავშირებს სომხეთის გავლით, რაც, პერსპექტივაში, თურქეთსა და ცენტრალურ აზიასაც დააკავშირებს ერთმანეთთან. სომხეთისთვის მიუღებელია, რომ ეს დერეფანი მის ტერიტორიაზე გადოდეს. აზერბაიჯანი სომხეთს უტრიატუმებით ელაპარაკება.

ალიევმა მუქარით მიმართა ყარაბაღის სომხს მოსახლეობას, აზერბაიჯანის მოქალაქეობა მიიღეთ, თუ არა და, ქვეყანა დატოვეთო. ზანგებურზე თქვა, თუ მხარეები ვერ შეეჯერდებიან, აზერბაიჯანი ძალის გამოყენებით გახსნის ზანგებურის საღვთა დერეფანს. მოკლედ, ძალა აღმართს ხსავსო, ამაზე ნათქვამი. სომხეთს დასავ-

ლეთის იმედია აქვს საკითხის სხვაგვარად გადაწყვეტაში. ეროლოანის ინაუგურაციის ფაშინიანსაც დაესწრო, რისთვისაც ის მკაცრად გააკრიტიკეს სომხეთში. ახლა, უპარტიოპოლიტიკო დარჩენილი სომხეთი ყველაფერს ეძებს დამხმარეს. ანალიტიკოსების აზრით, კონფლიქტი გადაწყვეტისკენ კი მიდის, მაგრამ გზა ფინიშმაღვე, შეიძლება, გრძელი და ეკლიანი აღმოჩნდეს.

გლობალიზაციამ წარმოება დასავლეთიდან აზიის ქვეყნებში გადაინარჩუნა, სადაც მსხვილი ინდუსტრიული ცენტრები შეიქმნა. შედეგად, მაღალი ტექნოლოგიების წარმოების 80 პროცენტი დღეს აზიაშია. მსოფლიო ეკონომიკისთვის, უახლესი თანამედროვე ტექნოლოგია ისეთივე მნიშვნელოვანია, როგორც წვეთი ენერჯის უსუსებზე. ადრე, ეს ცვლილება დასავლეთს დიდად არ აწუხებდა. დღეს კი, უკრაინის ომისა და ჩინურ-ამერიკული დაპირისპირების გამო, საკითხი პირველ ადგილზე გადავიდა. დასავლეთი ძველი კომპანიების უკან დაბრუნებას ცდილობს. ახალ კომპანიებს კი, დასავლეთში გადასვლის სტიმულს აძლევს. ევროპა და ამერიკა მოსწრებაზე არიან მაღალ ტექნოლოგიებსა და მწვანე ენერჯეტიკაზე ორიენტირებული საინვესტიციო პაკეტების მიღებაში.

პატარა ტაივანი საფრანგეთს უხმარება...

უნდა აღინიშნოს, რომ ასეთი ფინანსურ-ეკონომიკური დონისძიებები წინააღმდეგობაში მოდის ნეო-ლიბერალური თავისუფალი ვაჭრობის პოლიტიკასთან, რაც ესოდენ პოპულარულია ევროპაში, მაგრამ დასავლეთი მიხვდა, რომ პროტექციონისტული პოლიტიკის გატარების გარეშე ვერაფერს გახდება. მაგალითად, საფრანგეთის მთავრობის აგრესიული ჩარევით, ნორმანდიაში, ჩრდილოეთ საფრანგეთში, მაღალი ტექნოლოგიების წარმოების ჰაბი შეიქმნება და, მალე, კომპიუტერული ჩიპებისა და ელექტრო-აკუმულატორების წარმოება დაიწყება. დღეს, ამ პროდუქციის მთავრი მწარმოებელია ტაივანი, რომელზეც მსოფლიო პროდუქციის 50 პროცენტი მოდის. რამდენიმე თვეა, რაც მაკრონის მთავრობა, ტაივანის კომპანიებთან, ამ თემზე გამაღებულ მოლაპარაკებებშია. ერთგონი ასეთი მცდელობის შედეგად, ცნობილი ტაივანური კომპანია ProLogium ნორმანდიაში ელექტრო-აკუმულატორების დიდ საწარმოს გახსნის. კომპანიის პრეზიდენტი პირადად შეხვდა მაკრონს და შესაბამის ხელშეკრულებასაც უკვე მოეწერა ხელი. საფრანგეთის მთავრობა ტაივანის მაღალი ტექნოლოგიების წარმოების სექტორში ერთი მილიარდი ევროს ოდენობის ინვესტიციას განახორციელებს. შესაბამისად, ProLogium-ი ნორმანდიის ქალაქ დიუნკერკში ელექტრო-აკუმულატორების საწარმოს ააშენებს, რისთვისაც ტაივანის მხარე ხუთ მილიარდ ევროს დახარჯავს.

ამ ახალ საწარმოში, უშუალოდ, სამი ათასი ადამიანი დაკავდება, მაგრამ გარეგნულად, ზოგადად, ათი-ათასი სამუშაო ადგილს წარმოშობს. კომპანია ProLogium-ის წარმომადგენელმა განმარტა, თუ რატომ უნდა გაიხსნას საწარმო სწორედ საფ-

რანგეთის ქალაქ დიუნკერკში: აკუმულატორების მთავარი კომპონენტია ლითიუმი. მსოფლიოში, დიდი უნკურენციაა ლითიუმის მოპოვებაზე, რომელიც ევროპაში საკმარისი რაოდენობით არ არის. შესაბამისად, ევროპას უჭირს აკუმულატორების წარმოება, თუმცა, საფრანგეთის კუთვნილ კუნძულოვან ტერიტორიაზე, ახალ კალედონიაში, არსებობს ამ წიაღისეულის დიდი მარაგი, რაც საფრანგეთს შესაძლებლობას აძლევს სხვა ქვეყნებისგან დამოუკიდებლად აწარმოოს ელექტრო-აკუმულატორები. დიუნკერკი საფრანგეთის ერთ-ერთი უმსხვილესი საზღვაო ნავსადგურია, რაც ლოჯისტიკურ პრობლემასაც ადვილად გადაწყვეტს. გარდა ამისა, რეგიონის განვითარება მაკრონისთვის პოლიტიკურადაც მნიშვნელოვანია.

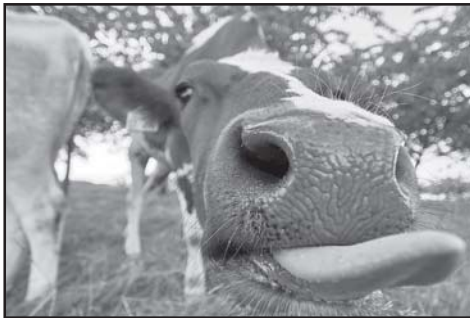
21-ე საუკუნის დასაწყისში, გლობალიზტრმა ეკონომიკურმა განწყობებმა რეგიონი გააკოტრა. მევრი საწარმო დაიხურა და გაიზარდა უმუშევრობა, რამაც, თავის მხრივ, მოსახლეობას არჩევნებში ულტრა-მემარჯვენეთა მხარდაჭერისკენ უბიძგა. მაკრონი იმედოვნებს, რომ საწარმოს გახსნით ამომჩვეველს მიიზიდავს. გვახსოვს, საპენსიო რეფორმის მიღების გამო მაკრონის რეიტინგი დაეცა. ამიტომ, საფრანგეთის პრეზიდენტს ახლა ჰაერით სჭირდება პოპტიური შიდაპოლიტიკური დღის წესრიგი.

განაღებურდეს 200 000 სული... ძროხა!

7 მილიონი ირლანდიური პირუტყვი თურქე ევროპის პაირს „აუზჭაბს“!

მგრეთროღებული მწვანე-ლიბერალური პოლიტიკა, ევროპაში უკვე, უცნაურ ფორმებს იღებს. ირლანდიის მთავრობა 200,000 სული ძროხის განყვებას აპირებს, და ეს სითბური ეფექტის მიზნით ხდება, რომელიც გლობალურ დათმობას იწვევს. მოგვსენებათ, ატმოსფეროს დათმობა ნახშირბადისა და მეთანის გაზების ჭარბი გამოყოფის შედეგად, ყველაზე მეტად, ავტომობილებისა და ფაბრიკა-ქარხნების გამოანბოლქვის გამო ხდება, თუმცა, მეცნიერულად მტკიცდება, რომ გაზების გამოყოფა მუნებრივადაც ხდება.

მაგალითად, მსხვილფეხა რქოსანთა ნაწლავური დუღილიდან, ჰაერში მეთანი გამოიყოფა. ირლანდია განვითარებული მეცხოველეობის ქვეყანაა, სადაც 135 ათასი ფერმაა 7 მილიონი სული ძროხით. ირლანდიელები ამაყობენ ამით. ირლანდიური საქონლის ხორცი და რძე საუკეთესოა ევროპაში. პროდუქციის 90 პროცენტი ექსპორტზე გადის, მაგრამ ახლა, ამ დიდ საქმეს ნაკლი უპოვებს. ირლანდია ევროპაში ლიდერია ნახშირბადისა და მეთანის გაზების ატ-

მოსფეროში გამოყოფის თვალსაზრისით. მთავარი დამნაშავე, ცხადია, ავტომობილები და ინდუსტრიაა. მრისული ირლანდიის მთავრობას ამ მიმართულებით ქმედითი ღონისძიებების გატარებას სთხოვს. მთავრობამაც, დამალი ღრმე უცხად მოინახა, და ირლანდიულ ფერმერებს 200,000 სული ძროხის დაკვლისკენ მოუწოდა, რამაც ფერმერთა პროტესტი გამოიწვია. ამბავი მსოფლიოს მოედო უმაღლეს. ხალხი გაოგნებულია ირლანდიის მთავრობის გადაწყვეტილებით. ილონ მასკმა ტვიტერზე დაწერა, რომ კლიმატის დაცვის სახელით ცხოველებისა და ადამიანების სიცოცხლის მოსპობის სურვილი ბოროტებაა. ძროხების გაყვება კლიმატს ვერ უშველისო! ამ ამბავს ამერიკისა და ინგლისის მასმედიაც გამოეხმაურა, ევროკავშირი თავისი ლიბერალური დღის წესრიგით ჯუიდან გადადგაო. კლიმატის დასაცავად, ევროპაში ვეგეტარიანელობა შემოვიდა მოდამში. ევროპელი ეკო-აქტივისტები ხმამაღლა გაჰყვირებენ, ხორცის და რძის ნაწარმის შემცველი, ანუ გენმოდდიფიცირებული, პროდუქტებით იკვებეთო. იმას კი არ ითვალისწინებენ, რომ ასეთი პროდუქტი მავნეა ჯანმრთელობისთვის!..

ნუგზარ ბ. რუხაძე
POSTV

„ვაგნერმა“ კონტრაქტის გაფორმებაზე უარი განაცხადა

პრემიერის რუსული სამხედრო კომპანია „ვაგნერის“ დამფუძნებლის, ევგენი პრიგოჟინის თქმით, „ვაგნერი“ არ გააფორმებს კონტრაქტს რუსეთის თავდაცვის სამინისტროსთან.

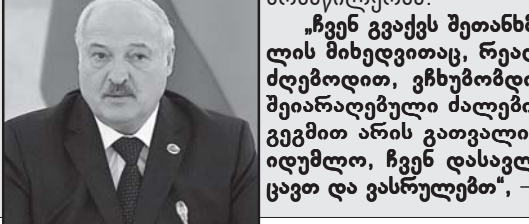

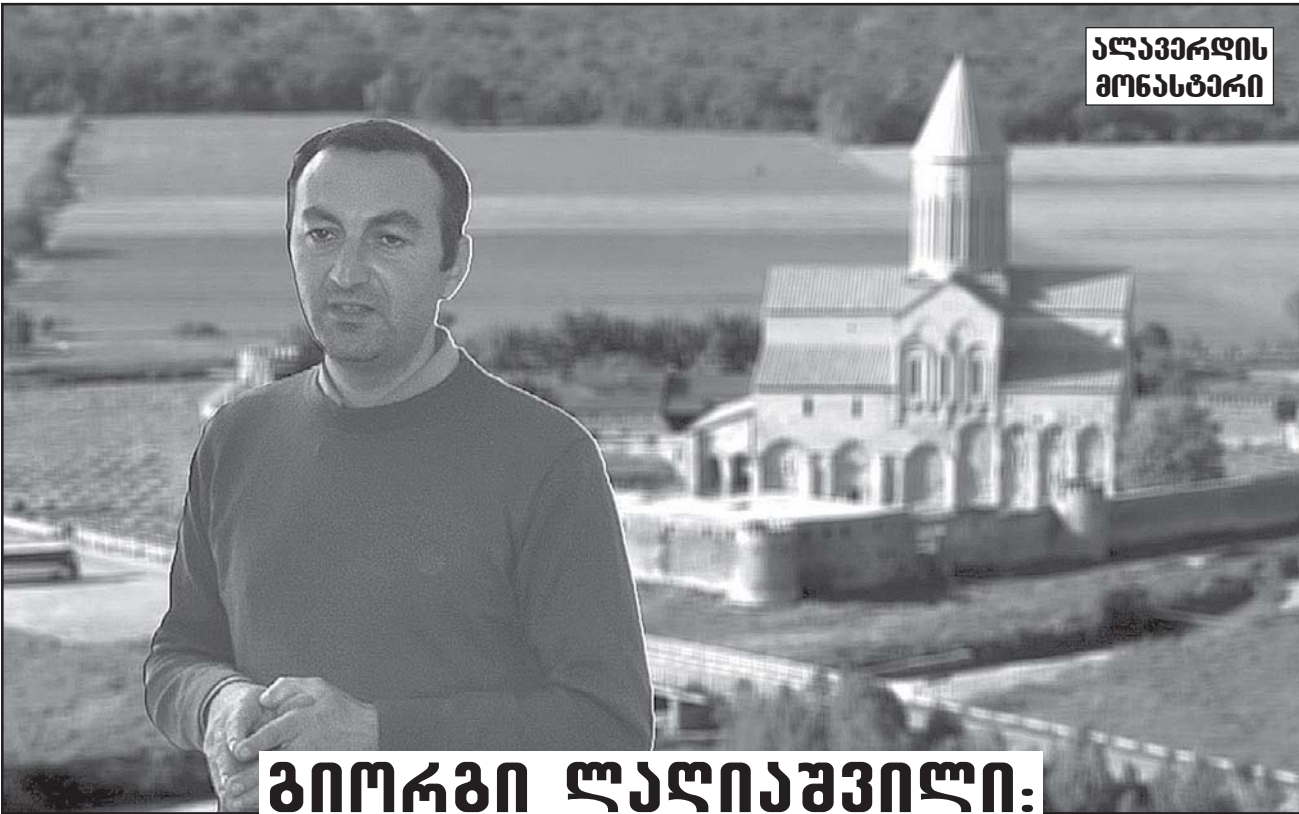
„როდესაც პირველად ჩავრთეთ ამ ომში, არავის უთქვამს, რომ ჩვენ ვალდებული ვიქნებოდით, შეთანხმებისთვის ხელი მოგვეწერა რუსეთის თავდაცვის სამინისტროსთან. „ვაგნერის“ არც ერთი მებრძოლი არ არის მზად, ამ სინოცხილის გზაზე კიდევ ერთხელ გაიაროს. სწორედ ამიტომ, არც ერთი მათგანი არ მოაწერს ხელს ამ კონტრაქტს“, – აღნიშნა პრიგოჟინმა. ამასთან, პრიგოჟინმა დასძინა, რომ იმედოვნებს, მოიძებნება „კომპრომისული გამოსავალი“ პუტინსა და პარლამენტს შორის, რათა „ვაგნერის“ მებრძოლებს მიეცეთ სუსიალური გარანტიები და მებრძოლის სტატუსი. რუსეთის თავდაცვის მინისტრმა, სერგეი შოიგუმ რუსეთის მოხალისეთა ყველა ფორმირებას უმრძანა პირველ ივლისამდე კონტრაქტის გაფორმება სამინისტროსთან „უკრაინის ომში მათი გამოყენების ეფექტურობის გაზრდის მიზნით“. გლადიმერ პუტინმა აღნიშნულ გადაწყვეტილებას მხარი დაუჭირა და აღნიშნა, რომ შეთანხმება საჭიროა.

ბელარუსები რუსებისთვის ზურგში სროლას არ დაუშვებენ...

ამის შესახებ ბელარუსის პრეზიდენტმა, ალექსანდრ ლუკაშენკომ განაცხადა. ბელარუსის პრეზიდენტის თქმით, რუსეთის ხელმძღვანელობას, მათ შორის ვლადიმერ პუტინს, არასოდეს მოუთხოვია ბელარუსის მრძოლაში მონაწილეობა.

„ჩვენ გვაქვს შეთანხმება რუსეთის ფედერაციასთან, რომლის მიხედვითაც, რეალურად, ერთი ჭარი გვყავს. ვილანდობდით, ვხუზობდით ყველა მიმართულებით, მაგრამ შეიარაღებული ძალები ერთიანი დარჩა. ყველაფერს, რაც გვგვით არის გათვალისწინებული – და გვეცა არ არის საიდუმლო, ჩვენ დასავლეთს ვუთხარით ამის შესახებ – ვიცავთ და ვასრულებთ“, – განაცხადა ალექსანდრ ლუკაშენკომ.

ალავერდის მონასტერი

გიორგი ლაღიაშვილი:

პოლიტიკა თავდასხმა, როგორც კაბლაზე მზრუნველობით იფუთვა

(პირველი გვერდიდან) ისა, ვიდრე გადაცემის ძირითადი თემატიკის განხილვაზე გადავიდოდნენ წამყვანები, დათო ტურაშვილმა მოგვითხრო ჟინვალის წყალსაცავის მშენებლობისა და მასში ჩაძირული ქალაქის შესახებ. აქვე იყო საუბარი სიონის ბაზილიკაზე, რომელიც ახალმშენებლობის დროს, მისი განადგურების თავიდან აცილების მიზნით, გასული საუკუნის 60-იან წლებში სპეციალისტებმა თბილისის ეთნოგრაფიულ მუზეუმში გადაიტანეს. და აი, აქ თავისი ურობიული განცხადებით ჩნდება პიროვნება, ვინმე ცირა ელისაშვილი, რომელიც, მოგვიანებით, ამ სიუჟეტისა და წინამდებარე წერილის მთავარი გმირი გახდება. მოკლედ, ელისაშვილი (რომელიც ხელოვნებათმცოდნე ყოფილა) სიონის ბაზილიკას ახასიათებს „გუმბათოვან ეკლესიად“ (?) და ამბობს, რომ ის კი უნდა მოეცილებინათ ახალმშენებლობის ბონისათვის, მაგრამ იმავე ხეობაში უნდა დარჩენილიყო, რადგან თბილისის ეთნოგრაფიულ მუზეუმში მისი ადგილი არ არისო. ანუ, ძველი ავთენტურია მხოლოდ იგრის ხეობისათვის და ის თბილისში არ უნდა იდგესო. უცნაური ლოგიკა... აღნიშნულ მუზეუმში თავმოყრილია ეთნოგრაფიული და ისტორიული-არქეოლოგიური ექსპონატები მთელი საქართველოდან. თუ ელისაშვილის ლოგიკას გავყვებით, თბილისის ეთნოგრაფიულ მუზეუმში არ უნდა იდგეს არც მეგრული ოდა, არც დოლომენი აფხაზეთიდან და სხვა.

მინდა, შევახსენო მკითხველს, რომ, ზოგადად, მუზეუმი არის სივრცე, სადაც სხვადასხვა ეპოქისა და კულტურის არტეფაქტები (მუნიუმრია, სხვადასხვა გეოგრაფიული არეალიდან) იყრის თავს. ნებისმიერი მუზეუმისთვის შეუძლებელია რომელიმე ექსპონატი „ავთენტური“ იყოს. მინდა ვკითხო ც. ელისაშვილს: ბრიტანეთის მუზეუმის ეგვიპტური კოლექცია ავთენტურია ევროპისათვის? დავანებოთ ამას თავი, და ამ წერილის მთავარ თემატიკაზე გადავიდეთ. სიუჟეტის ავტორი (ზემოთ ხსენებული ც. ელისაშვილი) თავად მოგზაურობს კახეთში, მოივლის რამდენიმე მონასტერს, შესავალში მოკლედ მიმოიხილავს მათ ისტორიას და შემდეგ გვაცნობს თავის შეხედულებებს, თუ რა „სამინელ“ მდგომარეობაშია ეს ძეგლები. მოდით, გავყვით ავტორს სამოგზაუროდ.

ალავერდის მონასტერი

ვისწავთ ალავერდის მონასტრით. სიუჟეტის პირველი კადრია ნისლიანი ხეობა (როგორც მივხვდი, კვერთხის ციხის გადასახედიდან უნდა იყოს აღებული ეს კადრი) და სუბტიტრი: „ნისლიანი მემკვიდრეობა“. ჩემთვის უკვე ყველაფერი გასაგებია: მაყურებელში უნდა შეიქმნას უიმედო, აპათიური განწყობა.

ავტორის პირველი, საყვედურნარევი განცხადება შეეხება იმას, რომ არ არსებობს საქართველოდან იუნესკოში ნომინირებული ძეგლების მართვის გეგმა, რომელიც ხსენებულ ორგანიზაციასთან უნდა იყოს შეთანხმებული და ამ გეგმის მიხედვით უნდა ხდებოდეს ძეგლებზე სამუშაოები. ანუ, მსოფლიო მემკვიდრეობის საცდელ ნუსხაში წარდგენილ ძეგლებზე

არანაირი სამუშაო არ უნდა განვახორციელოთ, თუ ეს არ შევთანხმებთ იუნესკოსთან. ამავე გადაცემიდან ვიცვით, რომ ნომინაციაზე წარდგენილი ქართული ძეგლები, 20 (!) წელია ელოდებიან პასუხს. აქვე ავტორი გვამცნობს, რომ ნებისმიერი, თუნდაც ძველსთვის სასიკეთო სამუშაო, იუნესკოსთან უნდა იყოს შეთანხმებული. თან წუხს, თუ ასე არ მოვიქცევით, ჩვენი ძეგლები მათ საცდელ ნუსხაში (იმ ნუსხაში, საიდანაც პასუხს 20 წელია ველით!) ვერ მოხვდებიანო და ეს ლამის ტრაგედიაა მიაჩნია. ავტორს მინდა ვუთხრა, რომ ალავერდი არსებობდა იუნესკომდეც და იარსებებს მის შემდეგაც და სულაც არაა ტრაგედია, თუ რომელიმე ორგანიზაციის რომელიმე სიაში არ იქნება (იქნებ, პირიქით, უკეთესიც იყოს). ეს ორგანიზაციები თუ ნუსხები იქმნებიან და იშლებიან, ალავერდი კი რჩება... გარდა ამისა, რა უმედურებაა ჩვენი ყველა ნაბიჯის (ამ შემთხვევაში არ ვგულისხმობ მხოლოდ ძველთა დაცვის სფეროს) უცხოელ პარტნიორებთან (თუ პარტნიორებთან) შეთანხმება, რა მიზნური იდეოლოგია გასაზრდობთ, ვინ მოგწამლათ ასე? რა გამოდის: არ ვიცით, იუნესკოს ძეგლი შეაქვს თუ არა ნუსხაში, პასუხიც არ გვაქვს და მაინც მინიმუმ 20 წლის განმავლობაში მას ხელი არ უნდა ვახლოთ, თუნდაც ინგროდეს (!). აქ პატარა გადახვევა მინდა გავაკეთო: მკითხველო, ეს ხომ არ გავიწყდებ ნაცნობ სიტუაციას სხვა ასპექტში, როდესაც სხვადასხვა ორგანიზაციაში გაწევრების მრავალწლიანი მცდელობით ამ ორგანიზაციების წინაშე მხოლოდ კაბალურ ვალდებულებებს ვიდრე არაფრის სანაცვლოდ? ისიც ცალკე მსჯელობის საგანია, იუნესკოს საცდელ ნუსხაში შეტანა რა სარგებელს („სარგებელში“ ამჟამად ვგულისხმობ მხოლოდ მათ დაცვა-შენარჩუნებას) მოუტანს ჩვენს ძეგლებს. ავტორის ლოგიკით გამოდის, რომ 20 წლის განმავლობაში ალავერდში არაფერი უნდა გაკეთებულიყო. აღსანიშნავია, რომ მონასტრის ეს ნაწილი ჩაწერილია ტაძრის ეზოში გამოფენილი იმ მანერების ფონზე, სადაც ასახულია, თუ რა მდგომარეობაში იყო ალავერდი იმავე 20 წლის წინ და რა მდგომარეობაშია ახლა... რას ვიზამთ, ქართული ანდაზის არ იყოს: „თუ კაცს არ უნდა, რიყეზე ქვას ვერ ხედავს“... ავტორის შემდეგი საყვედური ეხება ტაძრის დასავლეთით დალაგებულ საფლავის ქვებს. აქაც ქართული ანდაზა მახსენდება: „მიზეზმიზეზ დოს მარილი აკლიაო“. მკითხველისთვის ნათელი რომ გავხადო, თუ რაზეა საუბარი, მოკლედ მოვითხრო ამ ქვების ისტორიას: ტაძრიდან დასავლეთით, 20-30 მეტრის დაშორებით გამოყოფილია სპეციალური ადგილი, სა-

დაც XIX საუკუნის 60-მდე საფლავის ქვაა დალაგებული. ეს ქვები ათწლეულების მანძილზე ტაძრის ეზოში იყო გაფანტული, ბალახითა და ხავსით დაფარული. ალავერდში სხვადასხვა დროს წარმოებულმა არქეოლოგიურმა კვლევებმა აჩვენა, რომ ისინი ადგილნაცვალი იყო, ანუ ეკუთვნოდა უკვე დაკარგულ საფლავებს და ქვების ქვეშ ნეშტები არ დასტურდებოდა. იმისათვის, რომ საფლავის ქვები საბოლოოდ არ დაკარგულიყო, ისინი შეიკრიბა, დალაგდა სპეციალურად გამოყოფილ, თვალსაჩინო ადგილზე. მოხდა თითოეული მათგანის აღწერა, ეპიტაფიების ტექსტების გადმოღება. იმის გამო, რომ საფლავის ქვების უდიდესი ნაწილი გამოქანულია, შეუიარაღებელი თვალით მათზე ეპიტაფიის გარჩევა ჭირს. ამიტომ, მომზადდა ეპიტაფიებისა და ქვებზე არსებული ჩუქურთმების გრაფიკული ასლები. ეპიტაფიათაგან ბევრი ხალხური პოეზიის, ხოლო ჩუქურთმები – ხელოვნების ნიმუშია; თავად ეპიტაფიები კი მნიშვნელოვანი საისტორიო წყაროა კახეთის გვართა გენეალოგიის საკვლევეად. გრაფიკული ასლების მომზადებით ისინი გადაურჩნენ უკვალოდ გაქრობას. ერთ-ერთ საფლავის ქვაზე, რომელიც სასულიერო პირს ეკუთვნოდა, ამოვიკითხეთ ძალიან ღრმა შინაარსის მქონე პატარა ლექსი, რომელსაც, ვფიქრობ, ნებისმიერი დიდი პოეტი მოაწერდა ხელს:

„ცის მაგიერ მფარავს მიწა, გმადლობ მასა, ვინც მაიმინა წარმოთხველნო ვთხოვთ, ვედრებით, დირს მყოფ თქვენგან მოხსენებით იცით, მეც ვიყავი თქვენგან, ერთ დროს თქვენც იქნებით ჩემგან“.
 ეპიტაფიებზე ამოკითხული გვარ-სახელების იდენტიფიკაციის მიზნით, თვლავის უნივერსიტეტის აქ გარდაცვლილი პროფესორი თეიმურაზ ვახტანგიშვილი რამდენიმე თვის განმავლობაში მუშაობდა ცენტრალურ საისტორიო არქივში. უზარმაზარი საარქივო მასალა დამუშავდა ამ საფლავების პატრონებისა და ზოგადად, ალავერდის მონასტრის ეზოში დაკრძალულ პირთა ვინაობის მოიძიებისთვის. მთელი ეს მასალა, დაწყებული ეპიტაფიების გრაფიკული ასლებით, დამთავრებული საარქივო მონაცემებით, ცალკე კატალოგად გამოიცა („ალავერდის ნეკროპოლისი წარწერები“, ავტორთა კოლექტივი, თბ., 2020 წ.) და ნებისმიერ დაინტერესებულ ადამიანს შესაძლებლობა აქვს გაეცნოს.
 ამრიგად, საფლავის ქვების მოწესრიგება, კვლევა, პატრონების იდენტიფიკაცია და მოხსენიება სიუჟეტში განლაგებული ანის წარმოჩენილი, ხოლო მათი ტერმინოლოგია გაფანტვა (თანაც, როგორც ვთქვი, ეს ქვები დაკარგულ საფლავებს ეკუთვნოდა და მათ ქვეშ ნეშტი არ დასტურდებოდა), ბალახითა და ბუჩქნარით დაფარვა და, საბოლოოდ, უკვალოდ გაქრობა – ავთენტური სახის შენარჩუნებაა. აქ, ვფიქრობ, მეტი კომენტარი ზედმეტია...

ახალი შუაპიის მონასტერი

შემდეგი „გაჩნდება“ ახალი შუაპიის დედათა მონასტერი. აქ პირველი პროტესტი ავტორს უჩნდება ტაძრის აღდგენილ სტოასთან დაკავშირებით. იგი აცხადებს: „აღრე ტაძრის შესასვლელთან უკანონო ფარდული იდგა, ახლა კი ეს მინაშენი დამხვდა“ (ხაზგასმას ყველგან ჩემია – გ.ლ.). ისე, სანამ ავტორის ამ ციტატას განვიხილავდეთ, ცნობისთვის, მკითხველმა რომ იცოდეს, 2019-2022 წლებში ახალი შუაპიის ღვთისმშობლის შობის სახელობის ტაძრის ჩუქურთმის საფუძვლიანი რესტავრაცია: აღდგა სხენებული სტოა, გაიწმინდა და გამაგრდა ფრესკები, მოიგო ახალი იატაკი, შეიცვალა სახურავი. ყველა ეს სამუშაო ეფუძნებოდა შესაბამის კვლევებზე დაყრდნობით მომზადებულ პროექტს, რომელიც დაამტკიცა კულტურული მემკვიდრეობის სამსახურს და საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს მიერ გაცემული იქნა სამუშაოების წარმოების ნებართვა.

ახლა განვიხილოთ საკითხი, რას წარმოადგენს ავტორისეული „უკანონო ფარდული“ და „მინაშენი“? ზემოთ ხსენებული რესტავრაციის პროცესში, ტაძრის დასავლეთ ფასადთან მოწყობილი იყო ხის მსუბუქი კონსტრუქციის დროებითი გადახურვა – ის ტაძრის შესასვლელსა და ფასადს იცავდა ნალექებისგან, რესტავრაციის დასრულების შემდეგ კი აიღეს. სარესტავრაციო და კვლევითი სამუშაოების პროცესში, მსგავსი დროებითი საკონსერვაციო გადახურვების მოწყობა, ჩვეულებრივ, მიღებული პრაქტიკაა. ეს ყველაფერი იყოს, ვისაც კი შეხება ჰქონია ამ სფეროსთან და, წესით, სიუჟეტის ავტორმა უნდა იცოდეს.

ახალი შუაპიის მონასტერი

მისი „უკანონო ფარდულად“ მოხსენება საკითხში ნაკლებად გათვითცნობიერებული მაცურებლის მიზანმიმართულად შეცდომებში შეყვანას ემსახურება. მით უფრო, რომ ის ვერ იქნებოდა უკანონო, რადგან ამ სამუშაოებზე შესაბამისი ნებართვა იყო გაცემული. ასე, რომ სიუჟეტის პირველივე წუთებში ავტორი მაცურებელს უბრალოდ ატყუებს.

რაც შეეხება ც. ელისაშვილის პროტესტის ობიექტს – სტოას (ტაძრის სამხმხრივი გარსშემოსაველი) – XIX საუკუნის შუა ხანებამდე იყო შემორჩენილი. მას აღწერს ყველა მკვლევარ-მოგზაური, ვისაც კი იმ დროს შუამთა მოუხსნულვინა: ალექსეი მურავიოვი, მარი ბროსე, პლატონ იოსელიანი და სხვ. იმავე ხანებში ტოპოგრაფმა მუსლოვმა შესარულა მისი ნახაზი. დასახელებული მასალებიდან ჩანს, რომ იმ დროსვე სტოა ძლიერ დაზიანებული ყოფილა, ხოლო 1855-1860 წლებში საერთოდ მოუშლიათ. ტაძრის სრული მხატვრული გააზრებისთვის ეს სტოა იმდენად მნიშვნელოვანი იყო, რომ ავად. გიორგი ჩუბინაშვილმა თავის ცნობილ ნაშრომში – „Архитектура Кахети“ – მუსლოვის ნახაზებზე დაყრდნობით მოახდინა მისი გრაფიკული რეკონსტრუქცია (გეგმის დონეზე) და ტაძართან ერთ მთლიანობაში განიხილა. ავად. გიორგი ჩუბინაშვილის დროს სტოა უკვე მიწის პირამდე იყო დანგრეული. თუმცა, ახალი შუამთის არქიტექტურის ყველა მკვლევარი ტაძრის მთლიანი მხატვრულ-სტილისტური გააზრებისთვის მას უდიდეს მნიშვნელობას ანიჭებდა. აი, რას წერს ქართული ხე-ნოტიოძღვრების კიდევ ერთი ცნობილი მკვლევარი, ავად. **მასხანაშვილი:** „სტოა ერთ მთლიან საფეხურს შეადგენდა და ეკლესიის გარეშე, უფრო დასრულებულსა და მონუმენტურ იერს ანიჭებდა მთელ ნაგებობას და, იმავე დროს, აწინასწარმბდა მის შვეულ აზიდულობას“. ამრიგად, ტაძრის სრული გეგმის გააზრებისა და სივრცული აღქმისათვის სტოას გათვალისწინება აუცილებელი იყო XX საუკუნის მკვლევარ-მისთვის და ვინაიდან ის იმ ხანებისათვის დანგრეული იყო, ამას მხოლოდ მუსლოვის ნახაზების მოშველიებით ახერხებდნენ. მაღლობა ღმერთს, სტოა ახლა უკვე სრულად აღდგენილია იმავე ნახაზების მიხედვით.

ტაძრის სტოას ისტორიის ეს მოკლე მიმოხილვა იმისთვის დამჭირდა, რომ სიუჟეტში ც. ელისაშვილი აშკარად უკმაყოფილოა მისი აღდგენით და აცხადებს: „ეკლესია მინაშენის (იგულისხმება სტოა – გ.ლ.) აღდგენას იმით ამართლებს, რომ თურმე ადრე აქ ეს ნაგებობა იდგა“. ფრაზა: „ეკლესია აღდგენას იმით ამართლებს“ ამ შემთხვევაში შეუსაბამოა. **თავის გასამართლებელი ეკლესიის არაფერია აქვს, რადგან სტოას აღდგენა რომელიმე სასულიერო პირის ახირება კი არა, ტაძრის თავდაპირველი ხე-ნოტიოძღვრული სახის აღდგენისაკენ გადადგმული ნაბიჯია და ავტორი ამას თუ ვერ აანალიზებს, მის დიდ კოლეგებს, ავად. გიორგი ჩუბინაშვილს და მასხანაშვილს და მასხანაშვილს მივსდევს.**

ჩემს ყურადღებას იპყრობს ისიც, რომ ავტორი სიუჟეტში სტოას ყველგან „მინაშენად“ იხსენიებს. შეუძლებელია ხელოვნებათმცოდნე არ იცოდეს, რომ ტერმინი მინაშენი სულ სხვა მინაშენს ნიშნავს და იტყობა აქვს. სტოას ამგვარად მოხსენებით მაცურებელში იბადება აღქმა, რომ ტაძარს რაღაც მიაშენეს უკანონოდ. ეს კი ეხმარება სიუჟეტის სათაურის პათოსს – ესეც შენი „მიშენება-დაშენება“.

ც. ელისაშვილის შემდეგ შენიშვნას იწვევს გალავანი, რომელიც ტაძრის გზისა და სენაკებს ერთმანეთისაგან ჰყოფს. მისი აზრით, ის „აკინებებს“ ტაძარს და აუარესებს მის აღქმას. XIX საუკუნის დოკუმენტებიდან ჩანს, რომ ტაძარს ირგვლივ გალავანი აკრავდა. ის, რა თქმა უნდა, არა აღნიშნული პერიოდის, არამედ უფრო ადრეული იქნებოდა; იმ დროს, როდესაც შუამთა სიავის გამო უახლოესი ყველას, ვინცა თუ მერს გამუდმებით უწევდა მომხდურთან ბრძოლა. ეს გალავანი XX საუკუნის პირველ ნახევარში ჩანს განადგურებული, რადგან ამ დროიდან მასზე აღარაა წერილობითი წყაროებში იხმენება ცნობა და არც ფოტო საარქივო მასალებში ჩანს. მისი მცირე ნაშთები კი დღემდე შემორჩენილი. საერთოდ, ახალი შუამთის აღქმა თანამედროვე ადამიანის ცნობიერებაში ჩამოყალიბდა XX საუკუნის მეორე ნახევრის სიტუაციის მიხედვით, როდესაც აღარ არსებობდა სტოა, ეკლესიის გალავანი და სხვა სამონასტრო ინფრასტრუქტურა, ხოლო გარემოს დომინანტს წარმოადგენდა შეუვლად აზიდული ღვთისმშობლის შობის სახელობის ტაძარი (სტოას დანგრევამ და გალავნის მოშლამ მის ვერტიკალობას კიდევ უფრო გაუსვა ხაზი). თუმცა, არსებობს შუამთის მონასტრის 1881 წლის ფოტო, გადაღებული მელგვილი მოგზაური ქალის, კარლა სერენას მიერ. ამ ფოტოს მიხედვით შუამთის მონასტრის ნახატი შექმნა მხატვარმა ტაილორმა. ამ მასალებში არ ჩანს ტაძრის უპირობო დომინირება. აქ ვხედავთ გალავანს, სამრევლოს, საწინამძღვრო სახლსა და სხვადასხვა სამონასტრო ნაგებობას, რომლებშიც ირგვლივ აკრავს ტაძარს. ანუ, როდესაც მონასტერი მოქმედა, მას თავისი ინფრასტრუქტურა სჭირდებოდა და რა ვქნათ ახლა, ც. ელისაშვილმა რომ კარგად აღიქვას ტაძარი, დავეუბნოთ ის XX საუკუნის მდგომარეობას: **დადავანდით სტოა, მოვლოთ გალავანი, სამონასტრო ინფრასტრუქტურა და იქ წვეწების ქარხანა გაგხსნათ (დაიხ, ერთ დროს იქ წვეწების ქარხანა ფუნქციონირებდა)?!**

გამიკვირდა, ავტორმა რატომ არაფერი თქვა ტაძრის ახალ სახურავზე (2022 წელს გადაიხურა სპილენძით). მაგრამ, მალევე ჩემს გულმრწყილობაზე გამეცინა და აი, რატომ: **XIX საუკუნეიდან მოყოლებული, არაერთ დოკუმენტშია საუბარი ტაძარში წყლის ჩადინებაზე. შეიძლება ითქვას, ეს ახალი შუამთის ასწლოვანი პრობლემა იყო, რომელიც ახლა აღმოაფხვრა. და მონასტერში მისულმა ადამიანმა, ვისი მიზანიც არის სიტუაციის ისწავრა, თითქოს ნადგურდება და პარტახდება ძველი, სასიკეთო საქმეზე რატომ უნდა დაძვას სიტყვა? შს არა მხოლოდ ავტორის, გოგადად, პართული „შურნალისტიკის“ პროგნოზიაა.**

(დასასრული მოგაძივეთ ნოვარში)

(გეორგი გვარამია) დიახ, სწორედ ადრე, რომ „კულტურული რევოლუცია“, რადგანაც ის ძალიან ჰგავდა მსგავს „რევოლუციებს“. იმ რევოლუციებს, რომლებიც სხვადასხვა დროს, სხვადასხვა ქვეყანაში ხდებოდა.

ჰგავდა იმ „კულტურულ რევოლუციას“, რომელსაც უნიჭო მომღერალი ნერონი „აკეთებდა“ ძველ რომში (სხვადასხვა პოლიტიკური, თუ სასცენო სპექტაკლებით დაწყებული, ძველ რომის გადაწყვეტილ დამთავრებული).

ჰგავდა საფრანგეთის რევოლუციის შემდგომ პერიოდს.

ჰგავდა იმ „მწარე მოღმევიკების“ „კულტურულ რევოლუციას“, რომლებიც მოსკოვი-ლენინგრადის რეინიგების აყრას და ხელახლა დაგებას აპირებდნენ, რადგანაც ის მეფის დაგებული იყო.

და განსაკუთრებით ჰგავდა იმ „კულტურულ რევოლუციას“, რომელიც ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში 1966 წელს მათმა დიდმა ბელადმა მაო ძე დუნმა დაიწყო და რომელიც 1976 წლამდე გაგრძელდა.

ნამდვილად არ არის საჭირო „კულტურული რევოლუციების“ მიმდინარეობისა და მათი შედეგების აღწერა.

არ ვილაპარაკებ იმ გეგმზე, თუ როგორ ახერხებდნენ ისინი საკუთარი თავის მორიგ „ვერპად“ გამოცხადებას (პრინციპში, მოკლედ რომ ვთქვა, ასეთი ავანტიურისტების „გაფეტიშების“ საქმეში ხელისუფლებას ან კლანურ პროტექციას უდევს ლომის წილი).

არ ვილაპარაკებ, რადგანაც დიდი ცვლილებების დროს ასეთი „ყალბი კერპები“ ფაქტობრივად არ „იმსხვრევიან“. ისინი თავიანთი კონფორმობისა და ლავიერების შინაგანი უნარის წყალობით, ნებისმიერი სიტუაციიდან ახერხებენ გამოსვლას და „ზედაპირზე რჩებიან“.

გუნებრივი. რომ ახალ ხელისუფლებას ნამდვილი ქირაების მსხპრავის დროს აუხილავდა სჭირდება კონსორციუმში სწორად არსებაში. რომლებსაც ახალი „ქირაების“ შექმნაში სპეციალური დიდი როლი უკისრებათ. პრინციპში მათი ყოფნა პარტიული კულტურის ქაბაღონზე საზოგადოებისგან სულად შიქი-ღვაწი იყო აღქმული. მაგრამ უნდა ბაჰაქლონ. უნდა ბაჰაქლონ. რადგანაც მოსახლეობაში ისინი უკვე „არსებობენ“ და იმაღლი უპრობოტი. რომ ნელ-ნელა ბაჰაქლიან.

პრინციპში აქ შეიძლება მე გამოვიდოდე „კულტურული რევოლუციონერის“ როლში, მაგრამ მე მშვიდობის მოყვარე ადამიანი ვარ და ყოველგვარი რევოლუციები ჩემთვის მიუღებელია, ამიტომ, იმ აგრესიულ ლიბერალებს პირდაპირ ვეტყვი: – კი ბატონო, თქვენ ამ ახალი მოღმერთი დატყობით, მე კიდევ დასავლური ცხოვრებისთვის მიუღებელი, ძველი სპექტაკლების და ფილმების ნახვით დავითხრო თვალებს.

ლიბერალს ვეტყვი: „დაბნეული თხუნილა“ დაიბვირონ, მე კი რუსი დოსტოევსკით და ტოლსტოით გადავიძლები.

გავაგრძელო? მგონი არ დიროს. „სეპარატისტული ლიბერალიზმის იდეოლოგია“, ანუ ის „იდეები“, რაც „ფანატისებმა“ საქართველოში შემოიტანეს, ამსოლურად ეწინააღმდეგება ქართულ მენტალიტეტს და, რაც მთავარია, ეწინააღმდეგება იმ ქართულ კულტურას, რომელიც მიუხედავად თავისი ტრადიციულობისა და კონსერვატიულობისა, საკმაოდ სწრაფად ვითარდება, საკმაოდ სწრაფად ითვისებს ყოველგვარ პროგრესულს, შედეგიანად ტრანსფორმირდება და ხშირ შემთხვევაში თავად ხდება ახალი იდეის შემოქმედი.

სწორედ ამიტომ იყო აუცილებელი რეფორმების შოკური თერაპიის „სტილი“ განხორციელება. სწორედ ამიტომ იყო საჭირო სიჩქარე, რომელიც დღესაც

აგრესიულ ლიბერალებს

„უპრობოტის ზეიმი“

სჭირდებათ ჩვენს ქვეყანაში.

უპრობოტის

და უნიჭობის.

კულტურის ნორმის რეკონსტრუქციას, კულტურის გადასარჩენის რეკონსტრუქცია...

იმ რეჟიმული კულტურის დანგრევის დროსაც აუცილებელია.

დიახ, აუცილებელია, რადგანაც კულტურის რეფორმირების პროცესის დროში გაწეული უდავოდ მომენტისა სეპარატისტული ლიბერალიზმის დამკვიდრების მსურველთათვის.

მომგებიანია, რადგანაც დროში ვაწეული ნორმალური და რეალური ლიბერალური იდეოლოგია, აგრესიული ლიბერალიზმთან ნებისმიერ შემთხვევაში დამარცხდება.

„სწორედ ამიტომ ჩქარობენ ჩვენი ფანატისები შოკური რეფორმების მეშვეობით, საქართველოში კულტურული რევოლუციის განხორციელებას.

„ფანატისების მუდმივად მტრის ხატი ესაჭიროება. მას სულ ვიდაც ჰყავს დასასჯელი. ფანატისები ყოველთვის გულსხმობს სოციალურ ძალდატანებას. უკიდურესი ორთოდოქსული ფანატისები სექტანტურ ხასიათს იძენს. რჩეულთა წრისადმი მიუტყვევებლობა და ამით მოგვრილი კმაყოფილება სწორედ სექტანტური გრძობა. ფანატისები ნებისყოფას აწართმის და ისეთ მგრძობლ სულს აყალიბებს, რომელიც მზადაა სხვების აწამოს და საკუთარი წამებას აიტანოს. თვით ყველაზე რბილ და უწყინარ ფანატისოსაც კი, რომელიც თავს კაცობიერად თვლის და საზოგადოების გადარჩენაზე მზუნველი, მოქმედებას სადინების ელემენტები“ (6. მერდიანევი).

ეს „ჩვენი“ ფანატისოს-ლიბერალეები არ ცნობენ კრიტიკას და იდეურ კამათს. არ ცნობენ იდეათა ბრძოლას. მათ მხოლოდ მხილება, განკვეთა და სასჯელი იცინა. სხვაგვარად მოაზროვნე დამნაშავედ აღიქმება. დამნაშავესთან კი არ კამათობენ.

და ამისთვის მარტივი ფრაზა მოიფიქრეს – **რუსულია! რუსულია და მოჩა!!! სწორედ ამიტომ არ კამათობენ. რადგანაც კამათი უკვე შეწყვეტილია.**

ყველაზე მძინარე მოკამათე კი შემწყნარებელი ადამიანია, რადგანაც იგი უშვებს განსხვავებული იდეის არსებობას.

რაც შეეხება სახელმწიფოს და მით უმეტეს ისეთი მწირი შესაძლებლობების სახელმწიფოს, როგორც საქართველოა, პრიორიტეტი რომელიმე კომისიის წევრის გემოვნებაზე არ უნდა იყოს დამოკიდებული. მკვეთრად უნდა იყოს განსაზღვრული საზოგადოების ინტერესი და, რაც მთავარია, ზუსტად უნდა იყოს ჩამოყალიბებული შედეგის მოლოდინი.

ვერანაირად ვერ მივიღებ ვინმე თვით ხატიაშვილის, ან ლაშა ბუღაძის გემოვნების შესაფერის კულტურულ პროექტს. ვერ მივიღებ, რადგან ისინი ჩვეულებრივი მდამბო გონების ადამიანები არიან.

კი ბატონო, იყო რაღაც კონკურსები სხვადასხვა ფილმის, ლიტერატურული ნაწარმების, ან გამოცემის დაფინანსებაზე, მაგრამ უიურნის ის ტიპები ისხდნენ, რომლებიც დაფინანსებაზე რომაქიძეს და ფელინის უარს ეტყოდნენ და „ეროვნულ ზოგებს“ აფინანსებდნენ.

სამედნიეროდ, ქართული კულტურის მოკვლა მოლოდინ ვერ მოახერხეს. მაგათი რეჟიმის ხელში კი არა, „ანა ფრანკის დღიური“ ნიდერლანდების ფაშისტური ოკუპაციის წლებში დაიწერა.

ჭყლობიერებენ, რაღაცეებს რომ შევინ და თუ ვინმეს ჰგონია, რომ გული შეტკევათ ქართულ კულტურაზე, ახალი ინოვაციებზე, ძალიან ცდება. მათ ის აწუხებთ, სათქმელეფი რომ დაკარგეს და ძალიანაც კარგი, რომ დაკარგეს.

კომუნისტების დროს ისხდნენ ცენზორები, რომლებიც თავიანთ „კომპეტენტურ აზრს“ ახვედნენ ხელოვნებას. დღეს ისინი აღარაფერია ახსოვს.

ის ნაწარმობები კი, რომლებიც იქმნებოდა, დღეს ყველასთვის ხელმისაწვდომია. აგრესიული ლიბერალეების მოგინის დროს დამზადებული უხარისხო „ნაწარმობები“ ყველას დაავიწყდება, თუმცა რა დაავიწყდება, რაც არაფერია იყოლა.

აი, ზაზა ურუშაძის ფილმები კი ხალხმა შეიყვარა და მუდამ დარჩება.

ბიბა ბაბრიჭიძე

საერთაშორისო მნიშვნელობის მცხეთა-სტეფანწმინდა-ლარსის საავტომობილო გზის სტეფანწმინდა-ბჰელოის საავტომობილო გზის კმ 0+440 კმ 4+490 (ლოტი 1) მონაკვეთის მშენებლობა

ქვეყანა: საქართველო
შემსყიდველი: საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი
დაფინანსების წყარო: საქართველოს მთავრობა
კონტრაქტის დასახელება: საერთაშორისო მნიშვნელობის მცხეთა-სტეფანწმინდა-ლარსის საავტომობილო გზის სტეფანწმინდა - გველეთის საავტომობილო გზის კმ 0+440 კმ 4+490 (ლოტი 1) მონაკვეთის მშენებლობის
სატენდერო მოწვევა: GOG/CW/RFB-02
გამოცხადების თარიღი: 13 ივნისი, 2023

1. საქართველოს მთავრობამ გამოყო თანხა საერთაშორისო მნიშვნელობის მცხეთა-სტეფანწმინდა-ლარსის საავტომობილო გზის სტეფანწმინდა - გველეთის საავტომობილო გზის კმ 0+440 კმ 4+490 (ლოტი 1) მონაკვეთის მშენებლობის დაფინანსების მიზნით.
2. პროექტის განმახორციელებელი უწყება, საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს სახელმწიფო საკუთრებაში დაწესებულება - საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი იწვევს უფლებამოსილ კომპანიებს წარმოადგინონ სატენდერო წინადადებები აღნიშნული სამუშაოების შესრულების მიზნით. სამუშაოების შესრულების პერიოდი მოიცავს 30 თვეს, ხოლო დეპარტამენტზე პასუხისმგებლობის პერიოდი 730 დღე. პროექტის მიზანია სტეფანწმინდა-გველეთის გზის 4,5 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობა. საპროექტო გზის ძირითადი ტექნიკური პარამეტრებია: საპროექტო სიჩქარე - 60 კმ/სთ; მიწის ვაკის სიგანე - 14,0 მ; საავალი ნაწილის სიგანე - 7,0 მ; მოძრაობის ზოლების რაოდენობა - 2; საავალი ნაწილის დახრილობა - 2,5%; პროექტი მოიცავს: ხიდი სიგრძით 2020 მ, გვირაბი 460 მ სიგრძით, დიაგნოსტიკური 275 მ, რომელიც კვლავ უკავშირდება 846 მ სიგრძის გვირაბსა და 636 მ სიგრძის ხიდს.
3. პრეტენდენტები უნდა აკმაყოფილებდნენ შემდეგ მინიმალურ საკვალიფიკაციო კრიტერიუმებს, რათა გაიარონ საკვალიფიკაციო შერჩევა კონტრაქტის მისანიჭებლად:
ა. პრეტენდენტის მხრიდან წარმოდგენილ უნდა იქნას ლიკვიდური აქტივების და/ან საკრედიტო საშუალებების (გარდა ავანსის თანხისა, რომელიც შეიძლება განხორციელდეს კონტრაქტის ფარგლებში) ხელმისაწვდომობის დასტური სულ მცირე 9,500,000.00 აშშ დოლარის ოდენობით, სხვა საკონტრაქტო ვალდებულებების გამოკლებით.
ბ. უკანასკნელი 5 წლის განმავლობაში (2018, 2019, 2020, 2021 და 2022) საშუალო წლიური სამშენებლო ბრუნვა სულ მცირე 57,000,000.00 აშშ დოლარის ოდენობით, რომელიც დაითვლება მიმდინარე ან/და დასრულებული კონტრაქტებიდან მიღებული დადასტურებული გადახდებისგან, გაყოფილი 5 წელზე;
გ. ძირითადი კონტრაქტორის, ერთობლივი საწარმოს წევრის, მენეჯმენტ კონტრაქტორის ან ქვე-კონტრაქტორის ზოგადი სამშენებლო გამოცდილება უნდა მოიცავდეს ბოლო 5 წელს 2018 წლის 1 იანვრიდან:
დ. ძირითადი კონტრაქტორის, ერთობლივი საწარმოს წევრის, მენეჯმენტ კონტრაქტორის ან ქვე-კონტრაქტორის სამშენებლო გამოცდილება უნდა მოიცავდეს 2018 წლის 1 იანვრიდან სატენდერო წინადადებების წარმოდგენის ბოლო ვადამდე პერიოდში ერთ კონტრაქტს ღირებულებით არანაკლებ 76,000,000 აშშ დოლარი, ან ორ კონტრაქტს ჯამური ღირებულებით არანაკლებ 76,000,000 აშშ დოლარი, რომელთაგანაც ერთ-ერთის ღირებულება იქნება სულ მცირე 53,200,000 აშშ დოლარი. წარმოდგენილი პროექტები წარმატებით უნდა იყოს განხორციელებული (სამუშაოების 80% ან მეტი დასრულებული) და წინამდებარე სატენდერო მოწვევით გათვალისწინებული სამუშაოების მსგავსი;
ე. 2018 წლის 1 იანვრიდან სატენდერო წინადადებების წარმოდგენის ბოლო ვადამდე კომპანიას უნდა ჰქონდეს მინიმალური გამოცდილება შემდეგ ძირითად სამუშაოებში:
ა) ნებისმიერი 12 თვის უწყვეტ პერიოდში:
• გზის ასფალტის საფარი - 56000 მ²;
• ნებისმიერი 30 თვის უწყვეტ პერიოდში:
• სატრანსპორტო ხიდის მშენებლობა (საგზაო, სარკინიგზო) ხიდის მალის ნაშენი 20,500.00 მ².
• სატრანსპორტო გვირაბების მშენებლობა (საგზაო, სარკინიგზო), საერთო სიგრძით არანაკლებ 1300 მ. მინიმუმ ერთი გვირაბი უნდა იყოს საგზაო გვირაბი, რომლის სიგრძეა მინიმუმ 500 მ, სავენტილაციო სისტემით.
გ. ძირითადი კონტრაქტორის, ერთობლივი საწარმოს წევრის, მენეჯმენტ კონტრაქტორის ან ქვე-კონტრაქტორის სამშენებლო გამოცდილება უნდა მოიცავდეს 2018 წლის 1 იანვრიდან სატენდერო წინადადებების წარმოდგენის ბოლო ვადამდე პერიოდში გარემოსა და სოციალური

რისკების და გავლენების მართვას, კერძოდ: ავტომაგისტრალის მშენებლობის ხელშეკრულებების ფარგლებში გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის გეგმების განხორციელება.
4. სამუშაოების შესყიდვა ჩატარდება „საერთაშორისო ტენდერის“ (Request for Bids) პროცედურით, რომელიც აღწერილია მსოფლიო ბანკის სახელმძღვანელოში - „Procurement Regulations for IPF Borrowers - Procurement in Investment Project Financing“ dated November 2020, fourth edition“.
5. სატენდერო დოკუმენტების სრული პაკეტის ინგლისურ ენაზე ელექტრონული ფორმატით ჩამოტვირთვა შესაძლებელია უფასოდ.
6. სატენდერო წინადადებები უნდა აიტვირთოს ელექტრონულად, სატენდერო დოკუმენტაციის ინსტრუქციის ტენდერში მონაწილეობის 22.1 პუნქტის შესაბამისად. დაგვიანებით წარმოდგენილი სატენდერო წინადადებები არ განიხილება. სატენდერო წინადადებების ელექტრონული წარმოდგენის ბოლო ვადაა: როგორც აღნიშნულია სახელმწიფო შესყიდვების ელექტრონული სისტემაში (<http://procurement.gov.ge/en>).
7. ტენდერში მონაწილეობა სატენდერო წინადადების ფასი უნდა მოუთხოვროთ ერთიანი ელექტრონული სისტემის შესაბამის ველში. სატენდერო წინადადების ფასის არ მოთხოვნა ერთიანი ელექტრონული სისტემის შესაბამის ველში გამოიწვევს სატენდერო წინადადების დისკვალიფიკაციას.
8. ტენდერის გახსნა მოხდება ელექტრონულად საქართველოს სახელმწიფო ელექტრონული შესყიდვის სისტემის გამოყენებით. ტენდერის გახსნის ოქმი აიტვირთება შესყიდვების ერთიანი ელექტრონული სისტემის შესაბამის ველში.
9. ყველა სატენდერო წინადადებას თან უნდა ახლდეს სატენდერო წინადადების უზრუნველყოფის გარანტია 3,700,000.00 ლარის ოდენობით. იმ შემთხვევაში, თუ სატენდერო წინადადების უზრუნველყოფის გარანტია წარმოდგენილია სხვა ვალუტაში, გარდა ქართული ლარისა, გამოყენება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებული გაცვლითი კურსის (www.nbg.gov.ge). გაცვლითი კურსის მოქმედი თარიღია: წინადადების წარდგენის ვადამდე 28 დღით ადრე. ტენდერში მონაწილე პრეტენდენტებმა ორიგინალი სატენდერო წინადადების უზრუნველყოფის გარანტია უნდა წარმოადგინონ, შემდეგ ვალდებული: მხოლოდ წინადადებების წარმოდგენის შემდეგ და არაუგვიანეს 10 სამუშაო დღის ვადაში. ორიგინალი სატენდერო წინადადების უზრუნველყოფის გარანტია უნდა წარმოადგინონ ქვემოთ მოცემულ მისამართზე:
საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი
სალომე წურჭუბია - დეპარტამენტის თავმჯდომარის მოადგილე
მისამართი: ალ.კაზბეგის გამზ. 12
ქალაქი: თბილისი, 0160
ქვეყანა: საქართველო
შენიშვნა: სატენდერო წინადადების უზრუნველყოფის გარანტიის დაგვიანებული წარმოდგენა გამოიწვევს პრეტენდენტის დისკვალიფიკაციას სატენდერო პროცედურებიდან.
11. ყურადღება გამახვილებულია შესყიდვების რეგულაციებზე, რომელიც მოითხოვს, რომ მსესხებელმა გაამყვანოს ინფორმაცია გამარჯვებულ პრეტენდენტის ბენეფიციარის საკუთრების შესახებ, როგორც კონტრაქტის მინიჭების შესახებ შეტყობინების ნაწილი, ბენეფიციარის საკუთრების გამჟღავნების ფორმის გამოყენებით, როგორც ეს მოცემულია სატენდერო დოკუმენტში.
12. დამატებითი ინფორმაცია:
> შესყიდვების ელექტრონულ სისტემაში რეგისტრაციის ინსტრუქცია შეგიძლიათ იხილოთ შემდეგ ბმულზე: <https://www.youtube.com/watch?v=hQak4jPorj4&feature=youtu.be>
> შესყიდვების ელექტრონულ სისტემაში ტენდერზე ინსტრუქცია შეგიძლიათ იხილოთ შემდეგ ბმულზე: https://www.youtube.com/watch?v=9O3W8_WiDgg&feature=youtu.be

Specific Procurement Notice
Request for Bids Works
(Without Prequalification)

Country: Georgia
Employer: Roads Department of the Ministry of Regional Development and Infrastructure of Georgia
Financing Source: Government of Georgia
Contract title: Construction Works for Stepantsminda- Gveleti Road Section from Km 0+440 to Km 4+490 (Lot 1) of Mtskheta-Stepantsminda-Larsi International Road
RFB No: GOG/CW/RFB-02
Issued on: June 13, 2023

1. The Government of Georgia has allocated the funds from the State Budget to finance the Construction Works for Stepantsminda- Gveleti Road Section from Km 0+440 to Km 4+490 (Lot 1) of Mtskheta-Stepantsminda-Larsi International Road
2. Roads Department of the Ministry of Regional Development and Infrastructure of Georgia now invites Bids from eligible Bidders for these works. Implementation period for the execution of works is 30 months. Defects Liability Period is 730 days. The Project's aim is to construct 4.5 km section of Stepantsminda-Gveleti Road. Basic technical parameters for the project section: Design speed - 60 km/h; The width of the roadbed - 14.0 m; The width of the carriageway - 7.0 m; Number of traffic lanes - 2; Cross slope of the carriageway - 2.5%; Project include: Overpass with a length of 2020m, Tunnel with a length of 460m, following the open passage at 275m, which again passes through the tunnel with length 846m and an overpass with a length of 636 m.
3. Bidders shall meet the following minimum qualification criteria to qualify for award of the contract:
a. The Bidder shall demonstrate that it has access to, or has available, liquid assets, unencumbered real assets, lines of credit, and other financial means (independent of any contractual advance payment) sufficient to meet the construction cash flow requirements estimated as USD \$ 9,500,000 (Nine Million Five Hundred Thousand United States Dollars) for the subject contract(s)
b. Minimum average annual construction turnover of US\$ 57,000,000 (Fifty Seven Million United States Dollars), calculated as total certified payments received for contracts in progress and/or completed within the last 5 (five) years.
c. A minimum number of similar contracts specified below that have been satisfactorily and substantially completed as a prime contractor, joint venture member, management contractor or Subcontractor between 1st January 2018 and bid submission deadline: (i) 1 contract with minimum value of USD 76,000,000 (Seventy Six Million United States Dollars) Or (ii) 2 2 contracts, with a combined value of US \$ 76,000,000 (Seventy Six million US Dollars), out of which one should be of at least US \$ 53,200,000 (Fifty Three million Two Hundred Thousand US Dollars).
d. As prime contractor, joint venture member, or Subcontractor between 1st January 2018 and Bid submission deadline, a minimum construction experience in the following key activities successfully completed:
a) - - - - -in any 12 months continuous period:
• - - - - - Road Asphalt Pavement - 56,000 m²;
b) in any 30 months' consecutive period:
• - - - - - Construction of Transport Bridge (Road, Railway) with aggregate Bridge Deck of 20,500.00 m²;
• - - - - - Construction of transport tunnels (Road, Railway) with a total combined length of at least 1,300 m. At least one tunnel should be a road tunnel with a minimum length of 500m with ventilation system.
e. - - - - -As prime contractor, joint venture member, or Subcontractor between 1st January 2018 and Bid submission deadline, experience in managing ES risks and impacts in the following aspects: Implementation of Environmental and Social Management Plans under highway construction contracts.
4. Bidding will be conducted through international competitive procurement using Request for Bids (RFB) as specified in the World Bank's "Procurement Regulations for IPF Borrowers - Procurement in Investment Projects Financing" dated November 2020, Fourth Edition ("Procurement Regulations"), and is open to all eligible Bidders as defined in the Procurement Regulations.
5. A complete set of bidding documentation in English language in electronic format can be downloaded for free.
6. Bids shall be submitted electronically as outlined in ITB 22.1. Late bids will not be accepted. Deadline for electronic bids submission is: as stated in the State E-procurement System (<http://procurement.gov.ge/en>).
7. Bidders shall indicate bid price in electronic field in Georgian E-Government Procurement System, failing to do so, will result in rejection of such bid.
8. Bid opening will take place electronically using Georgian E-Government Procurement System. The Minutes of the Bid Opening will be uploaded in the E-Procurement System following the bid opening.
9. All Bids must be accompanied by a Bid Security of GEL 3,700,000.00 (Three Million Seven Hundred Thousand Georgian Lari). In case the Bid Security is submitted in any currency other than Georgian Lari, the exchange rate published by the National Bank of Georgia shall be used (www.nbg.gov.ge). The applicable date for the exchange rate shall be: 28 days prior to the deadline of bid submission. The Original Bid Security shall be delivered within the following timeframe: Only after the bid submission deadline and no later than 10 business days from the bid submission deadline in original form to the following address of the Employer:
Roads Department of Georgia under the Ministry of Regional Development and Infrastructure of Georgia
Attention: Ms. SalomeTsurtsunia - Deputy Chairperson
Address: 12, Al.Kazbegi Ave
City: Tbilisi ZIP Code: 0160
Country: Georgia
Note: Belated delivery of the original Bid Security will make the bid non-responsive and will be rejected by the Employer.
10. Attention is drawn to the Procurement Regulations requiring the Borrower to disclose information on the successful bidder's beneficial ownership, as part of the Contract Award Notice, using the Beneficial Ownership Disclosure Form as included in the bidding document.
11. Supplementary Information:
> Instruction for registration on the E-Procurement System can be found on the following link: <https://www.youtube.com/watch?v=hQak4jPorj4&feature=youtu.be>
> Instruction for bidding on the E-Procurement System can be found on the following link: https://www.youtube.com/watch?v=9O3W8_WiDgg&feature=youtu.be

მოთხოვნა ინტერესის გამოხატვისად

REQUEST FOR EXPRESSIONS OF INTEREST (CONSULTING SERVICES – FIRMS SELECTION)

საქართველო
დაფინანსების წყარო: საქართველოს მთავრობა
დავალის დასახელება: საერთაშორისო მნიშვნელობის მცხეთა-სტეფანწმინდა-ლარსის საავტომობილო გზის სტეფანწმინდა - გველეთის საავტომობილო გზის კმ 0+440 კმ 4+490 (ლოტი 1) მონაკვეთის მშენებლობის ზედამხედველობა
კონტრაქტის/ RFP No: GOG/CS/QCBS-02

GEORGIA
Financing Source: Government of Georgia
Assignment Title: SUPERVISION OF CONSTRUCTION WORKS FOR STEPANTSMINDA- GVELETI ROAD SECTION FROM KM 0+440 TO KM 4+490 (LOT 1) OF MTSKHETA-STEPANTSMINDA-LARSI INTERNATIONAL ROAD
Reference No: GOG/CS/QCBS-02

1. საქართველოს მთავრობამ გამოყო სახელმწიფო ბიუჯეტის თანხის გარკვეული ნაწილი საერთაშორისო მნიშვნელობის მცხეთა-სტეფანწმინდა-ლარსის საავტომობილო გზის სტეფანწმინდა - გველეთის საავტომობილო გზის კმ 0+440 კმ 4+490 (ლოტი 1) მონაკვეთის მშენებლობის დაფინანსების მიზნით.

1. The Government of Georgia has allocated the funds from the State Budget to finance the **CONSTRUCTION WORKS FOR STEPANTSMINDA- GVELETI ROAD SECTION FROM KM 0+440 TO KM 4+490 (LOT 1) OF MTSKHETA-STEPANTSMINDA-LARSI INTERNATIONAL ROAD**. The total length of the project section is 4.5 km.

2. პროექტის მიზანია სტეფანწმინდა-გველეთის გზის 4,5 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობა, რომელიც მდებარეობს საერთაშორისო მნიშვნელობის მცხეთა-სტეფანწმინდა-ლარსის საავტომობილო გზის კმ 126 - კმ 133 მონაკვეთზე. საპროექტო მონაკვეთი იწყება მდ. ჩხერეზე არსებული ხიდიდან 158 მ-ში და მთავრდება არსებული საავტომობილო გზის კმ 130+755-ზე, სოფელ გველეთის მიმდებარედ. საპროექტო მონაკვეთი გადის ძალიან რთულ რელიეფზე, მდინარე თერგის ვიწრო ხეობაში, რომელსაც ორივე მხრიდან მთები ესაზღვრება. არსებულ გზას აქვს მკვეთრი მოსახვევები მცირე რადიუსებით. შეზღუდული ხილვადობა, გზის სიგანე ცვალებადია და არ აკმაყოფილებს მინიმალურ ტექნიკურ სტანდარტებს. არსებულ გზაზე (თხა ადგილას) მოწყობილი აივნები ამორტიზებულია და დაზიანებულია. საპროექტო გზის ძირითადი ტექნიკური პარამეტრებია: საპროექტო სიჩქარე - 60 კმ/სთ; სავალი ნაწილის სიგანე - 7,0 მ; მოძრაობის ზოლების რაოდენობა - 2; პროექტი მოიცავს: ხიდი სიგრძით 2020 მ, გვირაბი 460 მ სიგრძით, ღია გადასასვლელი 275 მ, რომელიც კვლავ უპავეშირდება 846 მ სიგრძის გვირაბსა და 636 მ სიგრძის ხიდს.

2. The Project's aim is to construct 4.5 km section of Stepantsminda-Gveleti Road, which is located within the km 126 - km 133 of the Mtskheta-Stepantsminda-Larsi International Road. The project section starts in 158 m from the bridge existed over the river Chkhre and ends at km 130+755, near the village Gveleti. The project section passes through very difficult terrain, in a narrow valley of the Tergi River, which is bordered by mountains on both sides. Basic technical parameters for the project section: Design speed - 60 km/h; the width of the carriageway - 7.0 m; Number of traffic lanes - 2; Overpass with a length of 2020m, Tunnel with a length of 460m, following the open passage at 275m, which again passes through the tunnel with length 846m and an overpass with a length of 636 m.

3. საკონსულტაციო მომსახურება მოიცავს საერთაშორისო მნიშვნელობის მცხეთა-სტეფანწმინდა-ლარსის საავტომობილო გზის სტეფანწმინდა - გველეთის საავტომობილო გზის კმ 0+440 კმ 4+490 (ლოტი 1) მონაკვეთის სამშენებლო სამუშაოების ზედამხედველობას.

3. The consulting services ("the Services") include **SUPERVISION OF CONSTRUCTION WORKS FOR STEPANTSMINDA- GVELETI ROAD SECTION FROM KM 0+440 TO KM 4+490 (LOT 1) OF MTSKHETA-STEPANTSMINDA-LARSI INTERNATIONAL ROAD**

4. საკონსულტაციო მომსახურების ძირითადი მიზნებია: (ა) დეტალური პროექტის განხილვა; (ბ) ინჟინრის ფუნქციების შესრულება ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად (FIDIC წითელი წიგნი, მეორე გამოცემა 2017); (გ) პროექტის განხორციელებისას კონტრაქტორის მიერ ჩატარებული აქტივობების ყოვლისმომცველი ზედამხედველობა, რათა უზრუნველყოფილი იყოს ნახაზებთან, ტექნიკურ სპეციფიკაციებთან და კონტრაქტის შემადგენელ სხვა დოკუმენტებთან შესაბამისობა, ზედამხედველობა და სამუშაოების შესრულებაში ხარისხის უზრუნველყოფის მაღალი სტანდარტებით; (დ) რეკომენდაციების მიცემა დამკვეთისათვის კონტრაქტების მართვისა და დაკავშირებულ ყველა საკითხზე და დამკვეთისათვის დახმარების გაწევა სამუშაოების განსახდერად ვადაში და განსაზღვრული ხარჯებით დასრულებისთვის.

4. The primary objectives of the consulting services ("the Services") are as follows: (i) to review the detailed design (ii) to function as the Engineer in administering the civil works contracts and execution of all rights and responsibilities of the Engineer in accordance with the Conditions of the Contract (FIDIC Red Book Second edition 2017), (iii) comprehensive supervision of project implementation activities carried out by the contractors to ensure the compliance with the drawings, technical specifications and various stipulations contained in the contract documents, with high standards of quality assurance in supervision and in the execution of works; (iv) advice the Employer on all matters concerning the contracts management and support the Employer to have the works completed within the stipulated time for completion and cost to the extent possible.

5. კონსულტანტი, მოსალოდნელია, რომ უზრუნველყოფს საკონსულტაციო მომსახურების გასაწევად **401 კაც-თვეს**. მომსახურების ხანგრძლივობა იქნება **56 თვე** (მათ შორის 2 თვე პროექტის განხილვისთვის, 30 თვე მშენებლობის ზედამხედველობა, 24 თვე დეტალური მშენებლობის პერიოდი).

5. The consultant will provide approximately **401 person-months** of consulting services. The services will be provided over a period of **56 months** (including 2 months for Design Review, 30 months of construction supervision and 24 months of DNP), commencing tentatively in Q1 2024.

6. დეტალური ინფორმაციისთვის, გთხოვთ იხილოთ დავალების ტექნიკური დავალება, რომლის ჩამოტვირთვა შესაძლებელია ქვემოთ მითითებულ ბმულზე:

6. The detailed Terms of Reference (TOR) for the assignment can be found at the following link:
https://www.dropbox.com/sh/ljg5tfq3tlu7t0g/AACsg4w3IjLUJqGXUMHhY6_-a?dl=0

https://www.dropbox.com/sh/ljg5tfq3tlu7t0g/AACsg4w3IjLUJqGXUMHhY6_-a?dl=0

7. The Roads Department of the Ministry of Regional Development and Infrastructure of Georgia (RDMDRI) now invites eligible consulting firms ("Consultants") to indicate their interest in providing the Services. Interested Consultants should provide information demonstrating that they have the required qualifications and relevant experience to perform the Services.

7. საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს სახელმწიფო საკუთრებაში დაწესებულება - საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი იწვევს უფლებამოსილ საკონსულტაციო კომპანიებს (კონსულტანტებს) ინტერესის გამოხატვისად ზემოხსენებული საკონსულტაციო მომსახურების გასაწევად. დაინტერესებულმა კონსულტანტებმა უნდა წარმოადგინონ ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ აქვთ მოთხოვნილი კვალიფიკაცია და შესაბამისი გამოცდილება მომსახურების შესასრულებლად.

The selection criteria are:

კონსულტანტის შერჩევისთვის განსაზღვრულია შემდეგი საკვალიფიკაციო მოთხოვნები:

1	General experience	Experience in road infrastructure projects;
		At least 2 projects, each of a minimum value of USD 3 000 000 equivalent, related to the supervision of highway/motorway/expressway construction works, (supervision of rehabilitation projects shall not be considered) executed under either FIDIC RED Book or FIDIC MDB Harmonized version conditions of contract, successfully carried out from 01.01.2015 up to the deadline for the receipt of EOIs indicated under item 12 below. The submitted references should be either fully completed (the final payments done) or the taking-over certificates issued.
2	Similar experience	In case of Joint Venture: - single entity: must meet requirement; - all partners combined: must meet requirement*, - each partner: must meet at least 25 % of the requirement (at least 1 similar project, with a minimum value of 25 % of USD 3 000 000 (i.e. USD 800 000) equivalent); - one partner: N/A * In the case of JV, the value of contracts completed by its members shall not be aggregated to determine whether the requirement of the minimum value of similar projects has been met. Instead, each contract performed by each member contributing to meeting the requirement shall satisfy the minimum value of a similar project as required for single entity.

1	ზოგადი გამოცდილება	გამოცდილება საზოგადოებრივი ინფრასტრუქტურული პროექტებში
		მინიმუმ 2 პროექტი, რომელთა მინიმალური ღირებულება 3 000 000 აშშ დოლარის ექვივალენტია, დაკავშირებულია მაგისტრალის/ ჩქაროსნული მაგისტრალის სამშენებლო სამუშაოების ზედამხედველობასთან (სარეაბილიტაციო პროექტების ზედამხედველობა არ განიხილება) შესრულებულია FIDIC წითელი წიგნის ან FIDIC MDB ხელშეკრულების პარამონოზებული ვერსიის პირობების შესაბამისად და წარმატებით განხორციელდა 01.01.2015 წლიდან ინტერესთა გამოხატვის მიღების ბოლო ვადადღე, როგორც ეს მითითებულია წინამდებარე მოწვევის მე-12 პუნქტში. წარმოდგენილი ცნობით პროექტი სრულად უნდა იყოს დასრულებული - კონსულტანტი სრულად უნდა აკმაყოფილებდეს მოთხოვნას, - ერთობლივი საწარმოს შემთხვევაში ყველა პარტნიორი ერთობლივად უნდა აკმაყოფილებდეს მოთხოვნას * - ერთობლივი საწარმოს შემთხვევაში თითოეული პარტნიორი უნდა აკმაყოფილებდეს მოთხოვნის მინიმუმ 25 %-ს (მინიმუმ 1 პროექტი, თითოეული მინიმალური ღირებულებით 3 000 000 აშშ დოლარის 25 %, (ე.ი. 800 000 აშშ დოლარის ექვივალენტი), - ერთი პარტნიორი: არაა განსაზღვრული
2	მსგავსი გამოცდილება	* ერთობლივი საწარმოს შემთხვევაში, მისი წევრების მიერ დადებული ხელშეკრულებების ღირებულება არ დაემატება იმის დასადგენად, დაკმაყოფილებულია თუ არა მსგავსი ხელშეკრულების მინიმალური ღირებულების მოთხოვნები. ამის ნაცვლად, თითოეული წევრის მიერ შესრულებული ხელშეკრულება უნდა აკმაყოფილებდეს მსგავსი ხელშეკრულების მოთხოვნების მინიმალურ ღირებულებას.

Key Experts will not be evaluated at the shortlisting stage. The Roads Department reserves its right to verify submitted references and use obtained information for evaluation purposes.

ფორუმი

საქართველოს მხარე მოხარულია აღსასრული არეულ

ერთი თვე, ორი-მეტი წლის წინ და მრავალი მადლი - ასეთია ახალგაზრდა ქართველ მოჭადრავთა მონაგარი სწრაფ და ელვისებურ ჭადრაკში 8-18 წლის გოგონათა და ქაბუკათა მსოფლიოს ჩემპიონატში...

აჭარის დედაქალაქში კადეტთა მსოფლიოს ჩემპიონატის პარალელურად, ფიდეს და საქართველოს ჭადრაკის ფედერაციის ორგანიზებით, ცნობილ მოჭადრავე ქალთა მატჩ-ტურნირიც...

ასპარეზობის ბოლო დღეს მე და ნინო პარტიები მოვივეთ და საერთო ანგარიში გავათანაბრეთ. კადეტთა მსოფლიოს ჩემპიონატზე შთაბეჭდილებები გავგიზიარა აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის მოადგილემ მადრი ნაკაშიძემ...

ეპრო - 2024

კუნძულზე - 3 ქულისთვის

რომონს იქნა, დასრულდა გაჭიანურებული მოლოდინი და გუშინ საქართველოს ეროვნული ნაკრები კვიპროსში გაემგზავრა, სადაც ხვალ ევრო - 2024-ის უმნიშვნელოვანეს შესარჩევ მატჩს გამართავს...

რაც შეეხება ვილი სანიოლს, მისი 25 რჩეულის ნუსხა ასე გამოიყურება: მეკარეები - ლორია, მამარდაშვილი, გუგუშვილი. მცველები - ვაშა, კვიციანი, კაკაბაძე, ლორთქიფანი, გველეხიანი, დვალი, ტაბიძე, აზაროვი, გოჭოლევილი...

მთავარი

მთავარი გვერდის ფული

პირველი სამზომლო ახალი ჩემპიონი ჰყავს, რომელმაც კიდევ ერთხელ დაადასტურა, რომ ფინანსურ კეთილდღეობას მთავარი გადამდგმა შეუძლია. საუბარი ვევას გოლდენ ნაიტსზე, რომელიც 6 წლის წინათ...

მოვლენის წინ

უმცროსი ბრუნალის სანთარ აფრედიკოვი შტაბმა ის 30 მორაგბე დაასახელა, რომლებიც მსოფლიო რაგბის 20-წლამდელთა ჩემპიონატზე სამხრეთ აფრიკაში გაემგზავრნენ. ჩემპიონატი კოვიდ-პანდემიით გამოწვეული 3-წლიანი იძულებითი პაუზის შემდეგ წელს პირველად, 24 ივნისიდან 14 ივლისის ჩათვლით იმართება...

30 რჩეული

ნაბარი დონის იყვნენ, არჩევანს ერთი წლით უმცროსებზე ვაკეთებდით, რაც განაპირობებდა გამოცდილ მთაშეთა მირთვის არსებობას მომავალი წლისთვის. როდესაც გუნდში გყავს მორაგბეები, რომლებმაც უსტარე იყიან რა დახედვებით ტურნირზე, რა არის საჭირო სათანადოდ მოსამზადებლად, ძალიან კარგია...

ეპოტეკა

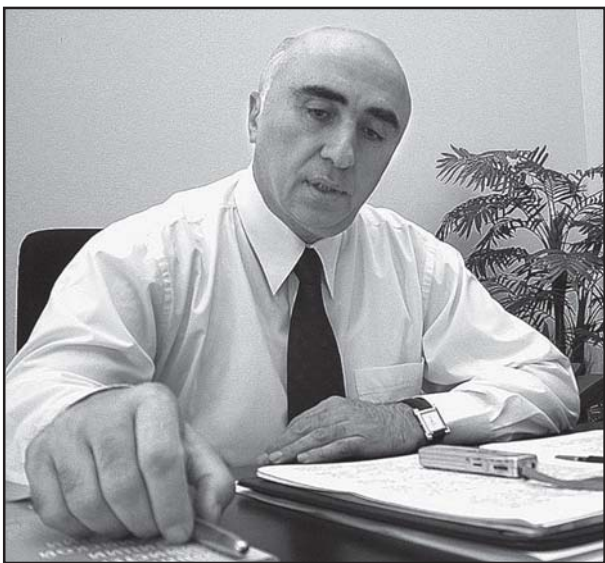
პირადის, გუნდის

სინჯაპურში გამართა ქვიშის ჭიდაობის მსოფლიოს სერის მეორე ეტაპი, რომელიც ამავდროულად იყო ქვიშის მეორე მსოფლიო თამაშების მეხუთე სალიცენზია ტურნირი. საქართველოს ქვიშის მოჭიდავეთა ეროვნულმა ნაკრებმა გუნდმა კვლავ დიდ წარმატებას მიაღწია - 3 ოქროს და 1 მრინჭაოს მედალი მოიპოვა, გუნდურ ჩათვლაში კი პირველი ადგილი დაიკავა.

უმცროსი ბრუნალის სანთარ აფრედიკოვი 13 ივნისს გაემგზავრნენ და ჯგუფური ეტაპის პირველ მატჩს მასპინძლებთან 24 ივნისს, სტეფენობოში გამართავენ. 29 ივნისს მათი მეტოქე არგენტინა იქნება, ხოლო 4 ივლისს იტალიას ვერკინებით. ნახევარფინალური შეხვედრები 9 ივლისსა ჩანინგული, ფინალები კი - 14 ივლისს. რომელიც ადგილისთვის გააგრძელებს ბრძოლას საქართველო და ვინ იქნება მისი მეტოქე, ჯგუფში დაჯგუფებული ადგილის მიხედვით განისაზღვრება.

სანთელი

არჩილ, გიგი, არიკო გოგელიაძე, ნელი, ლიზა მელიქიძეები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა ოჯახის ნათელმირონი, გამორჩეული იურისტი, უღალატო მეგობარი და დიდებულებოვანი პიროვნება

როლანდ ბილიგაშვილი

და თანაუგრძობენ განსვენებულის ოჯახს, სამეგობროს და სანათესაოს.

ბაკურციხე-წნორის ახალი გზა სპეცპოლს უსაფრთხოების სტანდარტს გაზრდის

ბაკურციხე-წნორის შემოვლითი ახალი გზის მშენებლობა ინტენსიურად მიმდინარეობს. ეს გზა საერთაშორისო გზის შემადგენელი მნიშვნელოვანი ნაწილია. ამჟამად არსებული გზის ძირითადი გამოწვევა ის არის, რომ 6 სოფელს გადის და საგზაო უსაფრთხოების კუთხით, დაუშვებელია ამ პირობებში საერთაშორისო გადაზიდვების განხორციელება. ახალი 16.6 კმ-იანი გზა კი, გვერდს აუვლის ქალაქ წნორს და ექვსივე სოფელს. ახალი გზით მნიშვნელოვნად გაიზარდება ავტოტრანსპორტის გამტარუნარიანობა და დასული იქნება საგზაო უსაფრთხოების ყველა საერთაშორისო სტანდარტი, - ამის შესახებ საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრმა, ირაკლი ქანსელაძემ, ბაკურციხე-წნორის ახალი გზის სამშენებლო სამუშაოების მონახულების შემდეგ განაცხადა.

ბაკურციხე-წნორის შემოვლითი გზის მშენებლობის პროექტი ითვალისწინებს 16.6 კილომეტრი სიგრძის, 2-ზოლიანი, ასფალტ-ბეტონის საფარიანი გზის და 6 ხიდის მშენებლობას. პროექტი აზიის განვითარების ბანკის მხარდაჭერით ხორციელდება და სამშენებლო სამუშაოების ღირებულება 87.8 მილიონ ლანია.

გოგონა თვითმკვლელობადა მიიყვანა... ბრალსაც დაუმიძიებენ!

15 წლის გოგონაზე სექსუალური კავშირისა და თვითმკვლელობამდე მიყვანის ბრალდებით დაკავებულ ლაშა ნინიძეს აღძვევითი ღონისძიების სახით პატიმრობა შეეფარდა.

ბათუმის საქალაქო სასამართლოში საქმეს მოსამართლე თამარ ბეჟანიშვილი განიხილავდა. პროცესი არასრულწლოვანის ინტერესიდან გამომდინარე დახურული იყო. პროკურორ ალექსანდრე ძირკვამის თქმით, ბრალდებული დაღუპული გოგონის ნათესავი არ არის, თუმცა ისინი წლების განმავლობაში იცნობდნენ ერთმანეთს, ერთ მისამართზე ერთ კორპუსში ცხოვრობდნენ. პროკურორი არ გამორიცხავს, რომ ბრალდებულს ბრალი დაუმიძიდეს. ასევე, ბრალი სხვა პირებსაც წარუდგინონ. მისივე განმარტებით, ამ საქმეზე გამოძიება გრძელდება.

რეზო სტურუას არდავიწყება

ამოუნურავი ზრუნვითა და სიყვარულით გამორჩეული კაცი

თითქმის ორწელიწადნახევარი გავიდა ბატონი რეზო სტურუას ბარდაცვალებიდან და მისმა წასვლამ იმძვინვარეობა, ამ ძველანაში დაგვიტოვა უზარმაზარი სიცარიელე, თუმცა დაგვიტოვა უამრავი რამ გასახსენებლად....

მეცნიერო და პედაგოგიური მოღვაწეობისათვის დაჯილდოებულია სამთავრობო „საპატიო ნიშნისა“ და ღირსების ორდენებით.

გამორჩეულთა სვედრია - ბიოგრაფია ისტორიის ნაწილად იქცევს. ასეთი სვედრი ერგო ბატონ რეზოს, ყველაზე ურთულეს პერიოდში ყოფილიყო ერთ-ერთი წამყვანი ხელმძღვანელი და თითქმის ორი ათეული წელი ტექნიკური უნივერსიტეტის პრორექტორი, აღეზარდა ასეულობით სტუდენტი და მიეცა სწორი დარიგებები.

პატივი გვხვდა წილად გყოფილიყავით მისი სტუდენტები და თანამშრომლები, ცხოვრების განვლილ გზაზე გველვანა მისი რეკომენდაციებით და რჩევებით.

ბატონი რეზო: - მაგალითის მიმცემი იყო ყველგან და ყოველთვის;

- ისეთივე შეუვალი და პრინციპული იყო მეგობრობაში, როგორც საქმეში;

- ის უყვარდათ და პატივს სცემდნენ არა მარტო ტექნიკურ უნივერსიტეტში, თბილისსა და ბათუმში, არამედ მთელს ქვეყანაში;

- თავისი თვისებებით იმსახურებდა პიროვნულ პატივისცემას;

- განუზომლად ყურადღებიანი და გვერდში მდგომი იყო ჭირსა და ლბინში;

- მისი ცხოვრების განუყოფელი ნაწილი იყო ზრუნვა თანამშრომლებზე და სამეგობროზე, ამოუნურავი სიყვარული და ზრუნვა შვილებსა და შვილიშვილებზე;

ათასეულობით ტექნიკური უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულის დიპლომს ამშვენებს ბატონი რეზო სტურუას განუმეორებელი ხელმოწერა;

თუ ამას ვიტყვით, მაინც დაგვრჩება დიდი უკმარისობა, რომ რაღაც დავაკვლით, ისე ვერ ვთქვით, მის პიროვნებას რომ ეკადრებოდა. უამრავი რამ დაგვრჩა უთქმელი.

ბატონი რეზო ყოველთვის იდგა ჩვენი სასანათესაოს, სამეგობროს და თანამშრომლების ჯანმრთელობის სადარაჯოზე. სამწუხაროდ, ჩვენ ყველამ ერთად ვერ შევძელით მისი სიცოცხლის სადარაჯოზე დგომა.

ადამიანი იბადება ერთხელ, სიკვდილიც ერთია, სოფნა კი მარადიული. მისი წასვლით კიდევ ერთი ღირსეული კაცი დააკლდა საქართველოს.

ღმერთმა უმრავლეს ქვეყანას ბატონი რეზო სტურუას მსგავსი ღირსეული შვილები, მისნაირი ადამიანები არასოდეს მოაკლდეს საქართველოსს.

ანზორ აბილაძე,

საქართველოს გექნიკური უნივერსიტეტის სამთო-გეოლოგიური ფაკულტეტის დეკანი, საქართველოს საინჟინრო და საქართველოს სამთო მეცნიერებათა აკადემიების ნამდვილი წევრი, პროფესორი.

გიძინა სონღულაშვილი,

საქართველოს გექნიკური უნივერსიტეტის ოქროს მედლის მფლობელი, ღირსებისა და ვახტანგ გორგასლის I ხარისხის ორდენების კავალერი, საქართველოს დამსახურებული მშენებელი.

საერთაშორისო ფესტივალი „თეატრალური იმერეთი 2023“

საერთაშორისო ფესტივალი „თეატრალური იმერეთი 2023“ 14 ივნისს გაიხსნა, ფესტივალის მე-14 სეზონის გახსნის ცერემონია ქუთაისის, ლადო მესხიძის სახელობის პროფესიულ დრამატულ თეატრში გაიმართა.

თეატრში შეკრებილ საზოგადოებას იმერეთში სახელმწიფო რწმუნებულმა ზვიად შალამბერიძემ მიმართა და ფესტივალს წარმატებული სეზონი უსურვა.

„იმერეთის საერთაშორისო თეატრალური ფესტივალი უმნიშვნელოვანესი მოვლენაა მთლიანად იმერეთის თეატრალურ ცხოვრებაში. ის ფაქტი, რომ უკვე მეთერთმეტედ იმართება თეატრალური ფესტივალი, მიუთითებს იმაზე, რომ ძალიან დიდ ინტერესს იწვევს საზოგადოებაში.“

იგი ყოველწლიურად უფრო მეტ მასშტაბებს იძენს და წელს უკვე ორი უცხოური დასი მონაწილეობს, რაც ვფიქრობ, დიდი მიღწევაა ფესტივალისთვის, - განაცხადა ზვიად შალამბერიძემ.

ფესტივალის ფარგლებში წარმოდგენილი იყო რეჟისორ ნინო მალაქუელიძის სპექტაკლი „ტესტოსტერონი“. საერთაშორისო ფესტივალის ეგიდით მოქმედი პროფესიული თუ სახალხო თეატრების მიერ წარმოდგენილი იქნება 15 სპექტაკლი, მათ შორის ქართველ მსახივრებს საკუთარ შე-

მოქმედებას გააცნობენ იტალიის ქალაქ ნაპოლის ექსპერიმენტული და აზერბაიჯანის სახელმწიფო თეატრები.

„თეატრალური იმერეთი“ ყოველწლიურად უფრო მასშტაბურია და რეგიონის თეატრების გარდა სხვა დასებიც მონაწილეობენ. წელს ფესტივალზე რეგიონის თეატრალური დასების

მიერ წარმოდგენილი განსხვავებული ჟანრისა და შინაარსის სპექტაკლებს შეაფასებს პროფესიული ჟიური და „თეატრალური იმერეთი 2023“-ის დასკვნით ღონისძიებაზე სხვადასხვა ნომინაციაში გამარჯვებულები გამოვლინდებიან.

მასურებელს საშუალება ეძლევა 30 ივნისის ჩათვლით მისთვის სასურველ წარმოდგენას დაესწროს, ფესტივალის დახურვის ღონისძიება კი ქუთაისის ლადო მესხიძის სახელობის პროფესიულ თეატრში 1 ივლისს გაიმართება. პროექტს უკვე მე-14 წელია იმერეთში სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია და იმერეთის თეატრალური საზოგადოება ერთობლივად ახორციელებს. ასევე, ფესტივალის მხარდაჭერა რეგიონის 12-ვე მინიციპალიტეტი და საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო. ფესტივალზე დასწრება თავისუფალია.

ქართული

კულტურა „პროპალიაზე“

მელბიში, მრეხელში, კულტურის საერთაშორისო ფესტივალი „ევროპალია“ ფარგლებში, საქართველოს საფესტივალო პროგრამის პრეზენტაცია გაიმართა.

კულტურის სამინისტროს ინფორმაციით, საქართველო სტუმარი ქვეყნის სტატუსით წელს პირველად მონაწილეობს „ევროპალიაში“.

„ევროპალია“ ორ წელიწადში ერთხელ იმართება. კულტურის საერთაშორისო ფესტივალი მოიცავს კულტურულ და შემოქმედებით ღონისძიებებს, რომლებიც, მულტიდისციპლინური პროგრამების ფარგლებში, წარმოიშობება სტუმარი ქვეყნების კულტურა და ხელოვნება, - ნათქვამია კულტურის სამინისტროს მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაში.

„ევროპალიაზე“ საქართველოს წარსადგენი საფესტივალო პროგრამა ფესტივალის სამუშაო ჯგუფმა შეადგინა და ფესტივალის მონაწილეებზე სწორედ „ევროპალიის“ წარმომადგენლებმა შეარჩიეს. პროგრამის შემუშავების პროცესში აქტიურად მონაწილეობდა კულტურის სამინისტროც. „ევროპალია“ 2023 წლის ოქტომბრიდან 2024 წლის თებერვლამდე გარკვეულდება და ღონისძიებები მელბიში და ევროპის სხვადასხვა ქვეყანაში ჩატარდება. ოთხი თვის განმავლობაში წარმოდგენილი იქნება საქართველოს კულტურა. ფესტივალის სტუმრებს საშუალება ექნებათ, საქართველოს კულტურული მრავალფეროვნება გაიხიონ როგორც ტრადიციული, ისე თანამედროვე ხელოვნების საშუალებით.

„დაისი“ მასიმო ბელინის ოპერაში გაშვდება

ქართული ოპერის იტალიაში დადგმის ფაქტი თავისთავად არის ქართული კულტურის მნიშვნელოვანი მოვლენა.

ზუსტად ასი წლის წინათ შექმნილი ეროვნული საოპერო ხელოვნების შედევრი 21 ივნისს სიცილიაში, კერძოდ კატანაში მასიმო ბელინის სახელობის საოპერო თეატრში შესრულდება იტალიელი სოლისტების, ორკესტრის და გუნდის მიერ. შემოქმედებით გუნდს კი სათავეში უდგას რამდენიმე ქართველი ხელოვანი, ესენი არიან: თბილისის ოპერის სამხატვრო ხელმძღვანელი ბადრი მაისურაძე, დირიჟორი ზაზა აზმაიფარაშვილი, დადგმელი რეჟისორი გოჩა კაპანაძე, სცენოგრაფი გიორგი ალექსი-მესხიძე, განათების დიზაინის ავტორი დავით მაჭავარიანი. განგებამ ისინი მელბის რჩეულებად აქცია, რადგან ერგოთ იმეათი პატივი, ამ ოპერის ისტორიაში ახალი თავი დაიწყონ.

ბელინის ოპერის სოლისტთა შემადგენლობა და გუნდი უკვე ორ თვეზე მეტია ქართულ სასიმღერო ტექსტებს სწავლობს და ხვეწავს. იტალიაში პირველად უნდა გაისმას ქართული კლასიკა.

როგორც საოპერო აფიშა იუწყება, მალხაზის პარტიას მატეო ფალსინი შეასრულებს, კიაზოს პარტიას - დომენიკო ბალზანი, მართოს როლში ევა კონტრეტას მოუსმენენ, ნანოს პარტიას ანასტასია ბოლინოვა იმღერებს. ტიტოს როლს რომანტო კრესკა შეასრულებს, ცანგალა კი გიორგი ანდრეაძე იქნება.

ქართული ოპერის იტალიაში დადგმის ფაქტი თავისთავად არის ქართული კულტურის მნიშვნელოვანი მოვლენა.

გუსტავ კლიმტის ნახატი 80 მილიონად იყიდება

კლიმტის უკანასკნელ ნამუშევარს აუქციონზე 80 მილიონ დოლარად გაიტანენ. ავსტრიელი მხატვრის ტილო სოტბის აუქციონზე მიმდინარე თვის ბოლოს, ლონდონში გამოჩნდება. ნახატი უცნობი ქალის პორტრეტს წარმოადგენს, გუსტავ კლიმტის მიერ ის დასათურებულია სახელით „Dame mit Father“ (ქალ-მამის მარათი).

ტილო კლიმტის სტუდიაში მისი გარდაცვალების შემდეგ, 1918 წელს აღმოაჩინეს. სოტბის სააუქციონო სახლი მას „უკანასკნელ შედევრს“ უწოდებს. CNN-ის ინფორმაციით, კლიმტმა ნახატზე მუშაობა 1917 წელს დაიწყო.

საკმაოდ დიდი ზომის ნამუშევარი (18X18) ამჟამად კერძო კოლექციონერის საკუთრებაშია. აღსანიშნავია, რომ კლიმტის ბევრი სხვა ტილოსაგან განსხვავებით, პორტრეტი დაკვეთით არ შესრულებულა, ამიტომ თამამად შეგვიძლია ვთქვათ, რომ იგი სრულფასოვნად ასახავს მხატვრის შემოქმედებით თავისებურებებსა და მისწრაფებებს. ნახატი პირველად 1994 წელს \$12 მილიონად გაიყიდა. მისი ამჟამინდელი ფასი კი მინიმუმ \$80 მილიონია.

რუსუდან ძოგულია

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
 ტელეკომუნიკაციების მსახივარი №170

მთავარი რედაქტორი
საბარტაძე ძოგულია
 599 36-00-35

მთავარი რედაქტორის მოადგილე
მამუკა ვაშაძიძე
 597-22-07-04

ტექნიკური რედაქტორი
კახაძე ძორიძე

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გომიანიძე
 599 53-76-16;
ალექსი ასლანიშვილი
 599 56-81-86;

გამომცემლობა:
 შპს 100 – ახალი საქართველოს რესპუბლიკა“
 გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
 599 36-00-35
 შპს „თანადგომა“-1 გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
 ტ: 599 79-76-79

იკავებება სტამბა „ქოლორი“
 ქ. ბაღდაშვილის №3

კოდონ ჯგუფი
 uac(უაკ)070.4(479.22) ს-323

2 009882 616932

ავტორთა სახსრადღებოდ!
 რედაქციის მიერ შეუქმნითავე მასალაზე დანიშნავს ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შეხატულობა, გეგმა არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ვაჭარბის სიზუსტეზე პასუხს აბეზინ ავტორები.

გაზეთის მომსახურე ნომერი
გამოვა ორგანიზაციის,
19 ივნისს

	უსტორიკული ვაჭარბის ქარბი: აუუ ღოღარი - 2.6118; პარკი - 2.8317; ბრიტანული ბირბანბა სტარბინბი - 3.3068; 100 რუბლი - 3.1111; თურბული ღირბ - 0.1104; აზერბაიბანული ბნბთი - 1.5335; 1000 სოფბური ღრბი - 6.7440	ბინბი 16 ივნისისბი აღოწარბული სბარბივბი: ბარბ - ღბბ +15, ღღბ +28 ბინბი ბბბბბი - ღბბ +9, ღღბ +25 აღსარბული სბარბივბი: ბარბ - ღბბ +15, ღღბ +25 ბინბი ბბბბბი - ღბბ +13, ღღბ +23 ბბბბბი: ღბბ +18, ღღბ +30	ღბბბბბბბბ, ბბბბბბბბ: ბბბ: 599-79-76-79, 599-36-00-35 ელ. ფოსბა: sakresp@top.ge და sakresp@mail.ru ბბბ-ბბბბბი: www.sakresp.ge
--	--	---	--